

**T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı**

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ OKUL ÖNCESİ MÜZİK
EĞİTİMİ YETERLİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

**Sultan Gülşah FİDAN
Yüksek Lisans Tezi**

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Can ÇİFTÇİBAŞI
İkinci Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Zeynel TURAN**

Burdur, 2020

**T.C.
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı**

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ OKUL ÖNCESİ MÜZİK
EĞİTİMİ YETERLİKLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

**Sultan Gülşah FİDAN
Yüksek Lisans Tezi**

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Can ÇİFTÇİBAŞI
İkinci Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Zeynel TURAN**

Burdur, 2020

 <p>MAKÜ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ</p>	<p>YÜKSEK LİSANS JÜRİ ONAY FORMU</p>
---	---

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 24.01.2020 tarih ve 2020-323/29 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından 10.02.2020 tarihinde tez savunma sınavı yapılan Sultan Gülşah FİDAN'ın "Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Öncesi Müzik Eğitimi Yeterliklerine İlişkin Görüşleri" konulu tez çalışması Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

JÜRİ

ÜYE : Dr. Öğr. Üyesi M. Can ÇİFTÇİBAŞI
(Tez Danışmanı)

ÜYE : Prof. Dr. Esra DALKIRAN

ÜYE : Dr. Öğr. Üyesi Mebrure Ayça ÖNAL

ONAY

M.A.K.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun/...../..... tarih ve/..... sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

BİLDİRİM

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu taahhüt edip, tezimin kaynak göstermek koşuluyla aşağıda belirttiğim şekilde fotokopi ile çoğaltılmasına izin veriyorum.

Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Tezim/Raporum sadece Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

Tezimin/Raporumun yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Sultan Gülşah FİDAN

Tarih:19/02/2020

İmza

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimime başladığım ilk günden bugüne kadar her konuda ve her zaman yardımlarını gördüğüm danışman hocalarımdan Sayın Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Can ÇİFTÇİBAŞI hocama, desteğiyle, yönlendirmeleriyle ve fikirleriyle araştırmaya büyük katkı sağlayan Sayın Dr. Öğr. Üyesi Zeynel TURAN danışman hocama teşekkürlerimi sunarım.

Yardımlarını benden esirgemeyen, üzerimde emeği çokça olan, öğrencisi olmaktan her zaman gurur duyduğum ve her zaman ilham aldığım kıymetli hocam Doç. Dr. Banu Özevin'e, fikirleriyle ve yardımlarıyla yanımda olan sevgili Araş. Gör. Dr. Aslı Kaya hocama ve araştırmamda bana yardımcı olan diğer üniversitelerdeki bütün hocalarıma teşekkür ederim.

Ayrıca hayatım boyunca maddi ve manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen, en zor zamanlarımda yanımda olan sevgili annem Ayşe Fidan'a ve desteğiyle bana güç veren canım kardeşim Orçun Fidan'a teşekkürlerimi sunarım.

**Müzik Öğretmeni Adaylarının
Okul Öncesi Müzik Eğitimi Yeterliklerine İlişkin Görüşleri**

(Yüksek Lisans Tezi)

Sultan Gülşah FİDAN

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, müzik öğretmeni adaylarının okul öncesi müzik eğitimi yeterliklerine ilişkin görüşlerinin ortaya konmasıdır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu,2019-2020 eğitim-öğretim yılında Dokuz Eylül Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yüzüncü Yıl üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Harran Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Aksaray Üniversitesi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Çanakkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4. sınıfında öğrenim gören 590 müzik öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, kişisel bilgi formu, 34 önermeden oluşan 5'li likert tipi anket ve 2 açık uçlu sorunun yer aldığı form aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmada cevapları aranan alt problemlere yönelik toplanan verilerin gerekli istatistiksel analizleri SPSS 22.0 (Statistical PacketforSocialSciences) programından yararlanılarak yapılmıştır. Katılımcıların OÖME'ne ilişkin görüşlerinin ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla önermelere verilen cevapların frekans, yüzde değerleri ve aritmetik ortalamaları alınmış, görüşlerinde değişkenlere göre anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Nitel veriler ise içerik analizi kullanılarak tablolaştırılmıştır. Araştırmada elde edilen verilere göre müzik öğretmeni adaylarının OÖME'ne yönelik olarak kendilerini genel olarak yeterli gördükleri görülmüştür. Bu görüşler arasında kadın öğretmen adaylarının lehine anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun Okul öncesi eğitim kurumlarında deneyim kazanmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Müzik öğretmeni adaylarının Okul öncesi eğitim kurumlarında deneyim kazanmaları için, lisans programlarında yürütülen okul deneyimi dersi içerik ve kapsamının genişletilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Müzik Eğitimi, Müzik Öğretmenliği, Okul Öncesi Müzik Eğitimi.

Sayfa Adedi : 80

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Can ÇİFTÇİBAŞI

İkinci Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Zeynel TURAN

Music Teacher Candidates' View on the Preschool Music Proficiency

(Master Thesis)

Sultan Gülşah FİDAN

ABSTRACT

The purpose of this research is to survey the views of the music teacher candidates about the proficiencies on the preschool music education. The screening model has been used for this research. The study group for the thesis is based on 590 students from the 4th grades of the following schools who are studying in the music educating departments within the fine arts during the academic year of 2019 – 2020: Dokuz Eylül University, Pamukkale University, Muğla Sıtkı Koçman University, Balıkesir University, Bolu Abant İzzet Baysal University, Gazi University, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Samsun Ondokuz Mayıs University, Van Yüzüncü Yıl University, Uludağ University, İnönü University, Konya Necmettin Erbakan University, Gaziosmanpaşa University, Marmara University, Harran University, Cumhuriyet University, Adnan Menderes University, Atatürk University, Aksaray University, Niğde Ömer Halisdemir University, Trakya University, Çanakkale University. The datum in the survey collects all from a personal information form, Likert type questionnaire with 5 piece consisting 34 statements and 2 open end question forms. The collected data about the sub-problems that we seek answers to has been analysed through statistically with the help of the program. The views of the participants on the PME (Preschool Music Education) have been evaluated through Mann Whitney U test for discovering whether there were differences in their view according to the variables; and to discover the level of their views, arithmetical averages of the answers to the statements were taken as well as the frequencies and the percentage values. The qualitative datum has been made into a table using content analysis method. According to the datum from the research, it is discovered that the candidates to be music teachers evaluate themselves as proficient in the field of PME. Within the views there is a significant difference for the favour of the women teacher candidates. The majority of the future teachers involved in the research do not have the experience in the preschool education institutions according to the results reached. It is suggested that for the future music teachers to have experience in the preschool institutions, the content and the extent of the school experience lectures for the four year programs must be developed more.

Key Words: Music, Music Education, Music Teaching, Preschool Music Education.

Page Number: 80

Supervisor: Asst. Prof. Mehmet Can ÇİFTÇİBAŞI

Co-Supervisor: Asst. Prof. Zeynel TURAN

İÇİNDEKİLER

BİLDİRİM.....	i
ÖZ.....	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
KISALTMALAR	viii
TABLolar DİZİNİ	ix
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi	3
1.2.1. Alt Problemler.....	3
1.3. Araştırmanın Amacı	4
1.4. Araştırmanın Önemi	4
1.5. Sınırlılıkları.....	4
BÖLÜM II.....	5
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	5
2.1.Kuramsal Çerçeve.....	5
2.1.1.Okul Öncesi Eğitimin Tanımı ve Önemi.....	5
2.1.1.1. Müzik Eğitimi.....	6
2.1.1.2. Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi ve Önemi.....	7
2.1.2. Yeterlik Kavramı.	9
2.1.2.1.Öğretmende Yeterlik Kavramı.	10
2.1.2.2. Müzik Öğretmeni Yeterliği.	11
2.1.3. Müzik Eğitiminde Eğitsel Yaklaşımlar.....	12
2.1.3.1. Dalcroze Yaklaşımı.	12
2.1.3.1.1. Eurhythmics.	14

2.1.3.1.2. Ritmik Solfej (Kulak Eğitimi)	16
2.1.3.1.3. Doğaçlama.....	17
2.1.3.2. Kodaly Yaklaşımı.....	18
2.1.3.2.1. Tonik Sol - Fa.....	19
2.1.3.2.2. Ritim Süresi Heceleri.....	19
2.1.3.2.3. El İşaretleri.	20
2.1.3.3. Orff-Schulwerk Yaklaşımı	20
2.1.3.3.1.Orff Çalgıları.....	23
2.1.3.3.2. Konuşma, Hareket ve Müzik Yapmanın Birlikteliği.	24
2.1.3.3.3. Oyunda Birlikte ve Birbirinden Öğrenme.....	24
2.1.3.3.4. Yaratıcı Dans.....	25
2.1.3.3.5. Doğaçlama.....	25
2.2. İlgili Araştırmalar	26
BÖLÜM III	34
YÖNTEM.....	34
3.1. Araştırmanın Modeli.....	34
3.2. Çalışma Grubu	34
3.3. Veri Toplama Araçları.....	36
3.4. Verilerin Analizi	36
BÖLÜM IV	38
BULGULAR VE YORUM.....	38
4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemi	38
4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemi	40
4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemi	47
4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemi	53
4.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemi	57
BÖLÜM V.....	62

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	62
5.1. Sonuçlar	62
5.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	62
5.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	62
5.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	63
5.1.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	64
5.1.5. Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	65
5.2. Öneriler.....	66
KAYNAKÇA	68
EKLER	75
EK-1.....	76
EK-2	79
ÖZGEÇMİŞ	80

KISALTMALAR

MÖA: Müzik Öğretmeni Adayları

OÖME: Okul Öncesi Müzik Eğitimi

TABLolar DİZİNİ

<u>Tablolar</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 1. MÖA'nın Demografik Bilgilerine İlişkin Frekans ve Yüzdeler Dağılımlar.....	35
Tablo 2. Lisans Ders Programında Yer Alan Derslerin Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Yeterli Olup Olmadığına İlişkin Görüşlere Ait Betimsel Analiz Tablosu	38
Tablo 3. MÖA'nın Okul Öncesi Müzik Eğitimine Yönelik Yeterlikleri Hakkındaki Düşüncelerine Ait Betimsel Analiz Tablosu	40
Tablo 4. MÖA'nın Okul Öncesi Müzik Eğitimine Olan İlgi Düzeylerine İlişkin Düşüncelerine Ait Betimsel Analiz Tablosu.	47
Tablo 5. MÖA'nın "Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Müzik Öğretmeni Olmak İstiyorsanız Nedenini Belirtiniz?" Sorusuna Verdikleri Cevaplara Yönelik Analiz Tablosu	49
Tablo 6. Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Müzik Öğretmeni Olmak İsteyen MÖA'nın Görüşleriyle İlgili Temalar ve Kodlar	50
Tablo 7. Çalışmaya Katılan MÖA'nın, Okul Öncesi Müzik Eğitimi Deneyim Düzeyleri Hakkındaki Düşüncelerine Ait Betimsel İstatistik Tablosu.	54
Tablo 8. MÖA'nın Öğrenim Görülen Üniversite'ye Göre Okul Öncesi Yaş Grubuyla Deneyim Kazanma Durumlarına İlişkin Bulgular.....	55
Tablo 9. MÖA'nın Okul Öncesi Dönemine Yönelik Müzik Dersi Deneyim Edinme Süreleri Tablosu	56
Tablo 10. Lisans Programında Yer Alan OÖME'ne Yönelik Derslere İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Analizi	57
Tablo 11. MÖA'nın Okul Öncesi Müzik Eğitimi'ne Yönelik Yeterliklerine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U analizi.....	58
Tablo 12. MÖA'nın Okul Öncesi Müzik Eğitimi'ne Yönelik İlgi Düzeyleri Mann-Whitney U testi sonuçları.....	60

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Bilişsel Sistem.....	9
Şekil 2. Kodaly Nota Heceleri.....	19
Şekil 3. Notaların El işaretleri İle Gösterilmesi	20

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde tez konusu olarak ele alınan problem durumunun ne olduğuna araştırmanın amacına, araştırmanın önemine araştırmanın sınırlılıklarına, araştırmadaki varsayımlara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Müzik, bireyin doğum öncesi oluşma evresinden başlayarak doğumdan sonra da gittikçe çeşitlenerek, insan yaşamını etkileyen insanın yaşamının her evresinde var olan vazgeçilmez bir unsurdur. İnsana duygularını, düşüncelerini, izlenimlerini, dileklerini birbirleriyle uyumlu seslerle anlatma olanağı veren bir dil olmakla birlikte insanların kendini ifade etmede kullandıkları en temel ve ortak araçlardan biridir.

Herkes müzikle ilişkisinin biçimine, yönüne, kapsamına ve derecesine göre ondan bir şey alır, bir şey edinir, bir şey kazanır. Müzik özü itibarıyla de eğitsel bir nitelik taşıdığı için bireylerin büyüme sürecinde müzikle ilgili davranışlar geliştirmek ve kazandırmak müzik eğitimi yoluyla olmaktadır. Kazandırılacak olan davranışlar iyi bir şekilde planlanmış bir müzik eğitimi süreci ile mümkün olmaktadır ve bu kazandırılacak olan müziksel davranışlarda müzik öğretmenlerinin rolü yüksektir.

Çocuğun dünyaya geldikten sonra ilk yılları gelişim olarak bedensel, ruhsal ve sosyal anlamda en hızlı geliştiği zamanıdır. Özellikle erken yaşta başlanması gereken müzik eğitimi, çocukların ruhsal, bedensel ve sosyal gelişimine katkı sağlayan bir eğitim alanıdır (Şen, 2016.).

Müziğin, çocuğun gelişim alanlarında yani bilişsel (zihinsel) gelişiminde, dil gelişiminde, duygusal ve sosyal gelişiminde, bedensel ve psikomotor gelişiminde çok önemli bir etkisi vardır. Bilişsel gelişiminde çocuk sorunlarını ve çözme yollarını ararken, çevresindeki dünyayı anlamaya ve öğrenmeye çalışırken, farklı materyaller kullanmayı öğrenir ve böylece karar verebilme becerisi gelişmiş olur.

Megep (2017,s.3), erken çocukluk döneminde müzik eğitiminin amacı; her çocuğun duygusal, bilişsel, dil ve psikomotor gelişimine yardımcı olmaktır. Aynı zamanda çocuğun duyduklarını, düşündüklerini ritimle, hareketten doğan dansla ve şarkılarla serbestçe ifade edebilmesini, çocuğun müzik kültürü ile tanışmasını ve müzik sevgisini kazanmasını sağlamaktır.

Uçal'ın da (2003,s.4) belirttiği gibi, okul öncesi dönemde müzik, çocuğun en önemli özelliklerinden biri olan yaratıcılığının geliştirilmesine temel oluşturmaktadır. Çocuğun doğuştan itibaren taşıdığı yaratıcılık özellikleri, müzikle gelişmekte ve gözle görünür bir hal almaktadır. Çocuklar hayali oyunlar, öyküler ve kişiler, sıra dışı resimler üretmekten zevk alırlar. Müziğin oyun, dans, hareket, konuşma ve doğaçlama gibi yaratıcı etkinliklerle kullanılmasıyla çocuğun kendini ifade etmesi, grup içinde sosyalleşmesi, özgüven kazanması ve sanatsal yaratıcılığının artması sağlanabilmektedir. Bu da çocuğun yaşamının devamında, seçeceği alanlarda gelişim göstermesine katkı sağlayacaktır.

Kendini sözlü ya da sözsüz ifade ederken çocuğun kendine olan güveni artar. Çocuğun dil gelişiminde ise sözlü müzik parçalarının, ritmik tekerlemelerin onların sözcük dağarcığının gelişimine katkısı çoktur. Müzik çalışmalarının olduğu bir ortamda çocuğun kendine güveni artar ve kendini daha iyi anlatır.

Çocuk şarkı söyleyerek, çalgı çalarak, müziği dinleyerek ve müzik oyunları oynayarak diğer çocuklarla ilişki kurar, iletişim sağlar ve onlarla vakit geçirir. Bu durum da onların gelişimlerinin duygusal ve sosyal yönünü güçlendirir. Çocuk şarkı söylerken her zaman aldığı nefesten daha farklı bir nefes alma şekli oluşturur. Bu şarkının kelimelerinde ve cümlelerinde değişiklik gösterir ve bu durum çocuğun doğru yerde ve doğru bir şekilde nefes almasını sağlar.

Bir çalgı çalmaktan önce çocuğun kendi bedeni onun ilk defa ses, hareket ve ritim yapabileceği alanıdır. Daha sonra çalgıya geçtiğinde çalgıların özelliklerine göre çocuğun büyük ve küçük kaslarının gelişimine yardımcı olur (Çeviker, 2010,s.6).

Kürücü'nün (2019,s.4) belirttiği gibi öğretmenlerin beceri, bilgi, ilgi ve yeterliliklerinin farkında olması ya da hangi düzeyde olduğunun ortaya çıkarılması öğretmenlerin meslek hayatında karşılaştığı problemleri aşmada yardımcı olacağı bilinmektedir. Bu araştırmada müzik öğretmeni adaylarının okul öncesi dönemdeki

müzik eğitimine yönelik lisans eğitimleri boyunca aldıkları derslerdeki başarıları, ilgileri ve elde ettikleri deneyimleri dikkate alınmıştır.

Okul öncesi dönemdeki çocukların bu gelişim evresinde onlara doğru bir şekilde müzik eğitimi vermek okul öncesi dönemde müzik dersine giren müzik öğretmenlerinin bu alandaki yeterliliklerine bağlıdır. Okul öncesi dönemde verilen müzik eğitimlerinin müzik öğretmenleri tarafından faydalı ve yeterli bir şekilde verilebilmesi için öğretmenlerin lisans eğitimleri süresince bu alana yönelik olarak iyi bir eğitim almış olmaları gerekmektedir. Bu sebeple öğretmen adaylarının ilgi düzeylerinin, yeterliklerinin ve elde ettikleri deneyimlerinin belirlenmesi gerekliliği hissedilmiştir.

1.2. Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi "Müzik öğretmeni adaylarının okul öncesi müzik eğitimine ilişkin görüşleri nelerdir?" olarak belirlenmiştir.

1.2.1. Alt problemler. Bu çalışmada problem durumunun aydınlatılması için aşağıdaki alt problemlerde bulunan sorulara cevap aranmıştır.

- 1) Müzik öğretmeni adaylarının görüşlerine göre müzik öğretmenliği lisans programında yer alan OÖME'ne yönelik dersler yeterli midir?
- 2) Müzik Öğretmeni Adayları'nın OÖME'ne yönelik yeterliklerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- 3) Müzik Öğretmeni Adaylarının OÖME'ne yönelik ilgi düzeylerine ilişkin görüşleri nelerdir?
- 4) Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Eğitimleri Süresince Okul Öncesi Kurumlarda Deneyim Kazanma Durumları Ne Düzeydedir?
- 5) Müzik öğretmeni adaylarının OÖME'ne ilişkin görüşleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; üniversitelerin müzik öğretmenliği bölümünde öğrenim gören lisans 4 müzik öğretmeni adaylarının OÖME'ne yönelik ilgi düzeylerini, kendi yeterliklerini, lisans dersleri ile ilgili görüşlerini ve deneyim kazanma durumlarını ortaya koymaktır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının OÖME'ne yönelik düşüncelerinin belirlenerek, belirli bir görüş oluşturulması düşünülmüştür. Bu görüş doğrultusunda Müzik Öğretmenliği Lisans Programlarında öğretmen adaylarına verilmekte olan müzik eğitimi yöntemleri ve yaklaşımlarının etkili ve işlevsel biçimde uygulanmasına katkı sağlanabilir. Elde edilen sonuçlar neticesinde, OÖME'ne katkı sunulması bakımından araştırmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

1.5. Sınırlılıkları

Araştırma, 2018-2019 yıllarında Türkiye'deki 22 üniversitenin Eğitim Fakülteleri Lisans 4 sınıfında öğrenim görmekte olan müzik öğretmeni adaylarına uygulanan anketler ve alınan cevaplarla sınırlıdır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1.Kuramsal Çerçeve

Bu bölümde araştırmanın konusu ile ilgili literatür bilgisi taranarak araştırmanın kuramsal çerçevesi oluşturulmuştur.

2.1.1.Okul öncesi eğitimin tanımı ve önemi. Geniş anlamda tanımlamaya çalışırsak eğitim, insanın kendisine ve içinde yaşadığı topluma fayda sağlayabilecek, ahlaki değerleri kapsayan, standartları yükseltmeyi hedefleyen, yetenek ve davranışları olumlu yönde geliştirmek gibi amaçların belli bir plan doğrultusunda bir araya geldiği ve zamana yayıldığı süreçtir Kürücü (2019).

Çocuğun doğumuyla birlikte başlayan ve ilkokul dönemine kadar geçen süreye 'okul öncesi dönem' denilmektedir ve bu dönemde çocuğun gelişimi için yapılan eğitsel etkinliklerin tümüne "okul öncesi eğitim" adı verilir (Oktay, 1990)

Eğitimin ilk basamağı olan “okul öncesi eğitim”, çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen yılları kapsamaktadır ve çocukların ilerleyen yıllarında önemli rol oynayan; bedensel, psikomotor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde bu dönemde tamamlanmaktadır. Kişiliğin şekillendiği ve çocuğun devamlı olarak değiştiği bir süreç olarak tanımlanmaktadır (Aral, Yaşar, ve Kandır, 2002, s.14).

Çeviker'in aktarımına göre, "Çocukluk dönemi yaşamın yetişkinliğe hazırlanılan bir dönemi olarak değil; kendi başına önemli olan bir dönem olarak da algılanmalı ve bu nedenle gelecek için hazırlık olmaktan başka şimdiki zaman içinde gerçekleştirilen bir süreç olduğu da unutulmamalıdır. Buradan hareketle okulöncesi dönemin, insan hayatının diğer dönemlerinde olduğu gibi faydalı bir şekilde geçmesi, ayrıca bu dönemde çocuklara kaliteli yaşantılar sağlanması ve çocuklara zengin olanaklar sunulması açısından da oldukça önemlidir" (Oktay,2007).

İnsan yaşamının önemli bir evresini oluşturan okul öncesi eğitim, temelinde bazı ilkelere dayanmaktadır:

- Okul öncesi eğitim, her çocuğun gereksinimine ve bireysel farklılığına uygun olmalıdır.
- Çocuğun fiziksel, duygusal ve bilişsel gelişimi desteklenerek, onlara uygun öğrenme ortamları planlanmalıdır.
- Eğitim sürecinde çocuğun bildiklerinden başlanmalı ve deneyerek öğrenmesine olanak tanınmalıdır.
- Okul öncesi dönemde oyun çocuklar için oldukça önemlidir ve tüm etkinlikler oyun temelli planlanmalıdır.
- Çocukların hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışları geliştirilmeli ve bu davranışları gösterebilmelerine olanak sağlanmalıdır (MEB, 2013).

2.1.1.1. Müzik eğitimi. Müziğin tanımını Uçan (2018, s.9), yaşamın her döneminde yer alan, insanın onsuz edemediği bir olgu olduğunu ve müzik eğitiminin ise yalın ve öz haliyle, bireyin müziksel davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma süreci şeklinde açıklamıştır. Bu süreçte ise müzik öğretmenin rolü çok önemlidir.

Müzik eğitimi sistemi çocukluktan itibaren sosyal ve kültürel süreçleri ile düşünüldüğünde kişisel eğitimin en başta gelen unsurlarından biridir ve yaşam biçiminin en belirgin göstergesidir. Sanat dallarının en önemlilerinden biri olan müzik, çağdaş toplumların oluşması sürecinde daima etkili olmuştur (Kasymkulova, 2017, s.2) .

Sanatın önemli dallarından biri olan müzik, toplumların oluşmasında etkili bir süreç oluşturmaktadır. Müzikle beslenen ve büyüyen bir neslin öneminin büyük olduğu görülmektedir. Bu da müzik eğitimi ile mümkündür. Müzik eğitimi çocukluktan başlayarak sosyal ve kültürel süreçler düşünüldüğünde, kişisel bir eğitimin en önemli unsurlarından biridir ve en belirgin yaşam biçimini göstermektedir.

Müzik eğitimi herhangi bir ortamda ve özensiz etkileşimlerle değil, düzenli, planlı ve yöntemli etkileşimlerle olumlu bir sonuç verecektir. Bu da belirlenmiş bir programı ya da okulu gerektirmektedir.

Bebeklikten itibaren işitsel algı eğitimiyle başlayan müzik eğitimi, çocukların konuşmasında, kavramları öğrenmesinde, vücudunu doğru bir şekilde kullanmasında etkili olduğu bilinen bir gerçektir. Ayrıca seslerin, doğumundan itibaren çocuğu, birtakım devinimlere yönlendirdiği de bilinmektedir.

Çocuklar ilk yaşlarından itibaren elleri ve ayaklarıyla ritmik hareketler yapar. Bu dönemde ezgiler tekrarlanamaz fakat duyduğu ezgilere tempo tutarak ritmik hareketleriyle birlikte dans etmeye çalışır. Çocuğa müzik ve oyunun birlikteliğiyle kazandırılması planlanan davranışlar, kolayca kazandırılabilir (Şahin, 2012). Uçan (2018, s.11), ayrıca müzik öğretmenin önemini de şu şekilde vurgulamıştır; müzik öğretmeni, müzik eğitimi amaçları doğrultusunda çocuklarda olumlu yönde müziksel davranış değişikliği oluşturmalıdır. Bu amaçlar doğrultusundaki görevlerinin üstesinden gelebilmesi için bazı niteliklere sahip olmalıdır

2.1.1.2. Okul öncesi dönemde müzik eğitimi ve önemi. Okul öncesi eğitimin bir boyutunu oluşturan müzik eğitimi, çocuklar için oldukça önemli bir konumdadır. Okul öncesi müzik eğitiminin amacı, çocuğun bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve sosyal gelişimine yardımcı olmak, duygu, düşünce ve izlenimlerini estetik bir anlatım dili olan müzikle ifade etmelerine olanak sağlamak, çocukta var olan yaratıcılığı ortaya çıkarmak ve ana dilin gelişimini doğrulukla sağlayarak onları temel eğitime hazırlamaktır (Göncü, 2016).

Okul öncesi müzik eğitimi, çocuğun içinde var olan, müziğe yönelik doğal yatkınlığını ve yaratıcılığını ortaya çıkarmaya yardımcı olur. Bundan dolayı okul öncesi yaş grubuyla yapılan müzik etkinliklerinde, bu etkinlikleri ve çalışmalarını yapan müzik öğretmenlerinin bu alanda tam donanımlı olması gerekmektedir.

Aylaz çalışmasında (2018, s.44), çocuğun müzik eğitimi sırasında, çalınan ya da söylenen müziklere eşlik ederken, beden dilini ne kadar doğru kullandığı, ritim duygusunun ne kadar gelişmiş olduğu, şarkıya eşlik ederken dilini ne kadar iyi

kullandığı, ezgilere ne denli eşlik edebildiği onun sahip olduğu yetenek düzeyinin bir habercisi olduğundan, doğru bir şekilde geliştirilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Çocuklar, iyi planlanmış bir müzik eğitim programı sayesinde güvenlik hissini, grup içinde yer edinebilme duygusunu, bir etkinlikte kendi düşüncelerini ifade edebilme duygusunu geliştirebilir.

Çilden (2001), planlı bir müzik eğitim programı ve doğru öğretim yöntemleriyle müzik eğitimi çocuğun gelişimine katkıda bulunmaktadır. Aynı zamanda yaratıcılığı geliştirilebilmekte ve çocukların davranışlarında olumlu gelişmeler sağlanabilmektedir.

Müzik eğitiminin, çocukların motor, sosyal-duygusal, dil ve bilişsel gelişim alanlarının desteklenmesinde kullanıldığını bilmekteyiz. Çocuğun dil, sosyal-duygusal alandaki gelişimini MEB (2013) şu şekilde tanımlamıştır; "Müzik faaliyetleri, sözel olarak kendini ifade edemediği durumlarda çocukların sosyal ve duygusal gelişimini destekleyerek özgüven kazanımlarına yardımcı olur". Aynı zamanda çocukların dil gelişimlerinde çocuk şarkılarının, ezgili ritmik oyunların, bilmecelelerin ve tekerlemelerin etkili olduğu bilinmektedir.

Müzik etkinliklerinin çocukların motor gelişimlerine büyük katkıları vardır. Çocuklar müzik etkinlikleri sayesinde ritme uyumlu ve belirli bir düzen içinde hareket edebilme becerisini bedeninin çeşitli uzuvlarını kullanarak kazanmaktadır. Bu şekilde kazanılan beceriler çalgılara aktarıldığı zaman uyumlu bir geçiş süreci yaşanmaktadır.

Megep'e (2014) göre erken çocukluk döneminde çocuğun bilişsel özellikleri incelendiğinde, yetişkinlerden farklı oldukları görülmektedir. Çocukların kendilerine özgü bir dünya görüşleri ve düşünce yapıları bulunmaktadır. Zihinsel süreçlerde hem nitelik hem de içerik açısından zamanla gelişimsel değişiklikler oluşmaktadır.

Bilişsel sistem çevreden girdiler alır. Girdileri algılar, algıladıklarını belleğinde saklar. Düşündüğünde algıladıklarını belleğinden çağırarak kullanır. Daha da iyi düşünmek için bilgileri kavramlaştırır ve genelleştirir. Yeni düşüncelerle çıktılar verir. Çıktılardan dönüt alır. Aldığı dönütlerle bilişsel gücünü geliştirir. Farklı girdiler aldığı anda, dengeleme yapar.

Şekil.1. Bilişsel Sistem

Müzik eğitiminin bireylerin duyuşsal ve devinişsel davranışlarında olumlu etki yaratmasının yanında, bireylerin bilişsel öğrenmelerinde de önemli derecede etkili olduğu bilinmektedir.

Şendurur ve Barış (2002), Bireyin eğitim-öğretim süreci içinde, bilişsel öğrenmelerinin yaşantılarında önemli bir yer tutmaktadır. Öğrenme etkinliklerinin olabildiğince çok duyu organına hitap etmesi gerekmektedir.

Buna dayanarak müzik eğitiminde de amaç, eğitimin diğer dallarında olduğu gibi bilişsel, duyuşsal ve devinişsel açıdan bireyi geliştirmek ve onun davranışlarında istedik değişiklikler oluşturmaktır denilebilir.

2.1.2. Yeterlik kavramı. Yeterlik kavramı farklı şekillerde tanımlanmaktadır.

- Bir meslek alanına özgü görevlerin yapılabilmesi için gerekli olan mesleki bilgi, beceri ve tutumlara sahip olma durumudur (MEB, 2006).
- Yeterlik, bir görevi yaparken görevin gerektirdiği sorumlulukları yerine getirmektir. Bu sorumluluklar, yetenek, bilgi ve bulunulan alanda bazı becerilere ihtiyaç duymaktadır. Bu kavram, belirli bir görevi ya da rolü

olması gerektiği şekilde yerine getirmek için sahip olunması gereken kapasiteyi vurgular (Taşgın,2010, s.26).

- Yeterlik, bireylerin bir mesleği doğru bir şekilde icra edilebilmesi için, gerekli bilgi, beceri, nitelik, tavır, değer ve tutumların neler olduğunu gösteren inançlar bütünüdür. (Deakin Crick, 2008, akt. Buldu, 2014)

2.1.2.1.Öğretmende yeterlik kavramı. Eğitimde ulaşılmak istenen kısa ve uzun vadeli hedeflere ulaşılması, eğitim sisteminin temel ögesi konumunda sayılan öğretmenlerin sahip oldukları temel yeterliklerle yakından ilişkilidir (Akbaş, 2018,s.21). Akbaş aynı zamanda öğretmen yeterliklerini, öğretmenlerin sahip olması gereken bilgi, beceri, davranış ve tutum gibi niteliklerin bütünü şeklinde tanımlanmaktadır.

Öğretmen yeterlikleri, öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğini etkili ve verimli bir biçimde yerine getirebilmeleri için sahip olmaları gereken bilgi, beceri ve tutumlardır. Bununla birlikte öğretmenlerin temel yeterliklere sahip olmaları, öğrencilerin başarılarını artırmanın ve kişisel gelişimlerini sağlamalarının anahtarlarından biridir (MEB,2017).

Şişman'a (2009) göre ise adı ister yeterlilik, ister standart isterse farklı bir kavram olsun, öğretmen yeterlilikleri öğretmenlerin performansına ve ölçülmesine odaklanmaktadır.

Öğretmenin, öğretme-öğrenme konularındaki son gelişmeleri izlemesi ve öğrenme-öğretme durumlarını tasarlarken bu bilgileri etkili bir biçimde kullanması gerektiği belirtilmektedir(MEB, 2006).

Öğretme-öğrenme durumlarının geliştirilmesi ve öğrencilerin etkin olarak katılımının sağlanması için öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve toplumsal özelliklerinin dikkate alınması gerekir (The World Bank, 2005).

Öğretmen yeterliği, öğretmenlerin mesleklerini etkili ve verimli bir şekilde gerçekleştirmeleridir. Öğretim ortamındaki kaynaklar ve sınırlılıklar dikkate alınarak öğretmenin yeterliliği iki alanda değerlendirilmesi gerekmektedir. Birincisi kuramsal yeterlik, belirli davranışları kolaylaştıran bilişsel bir yapı olarak düşünülmektedir. İkincisi ise işlevsel yönden yeterlik, karmaşık ve aniden gelişen durumlarla başa

çıkmayı temsil eden büyük bir beceri ve davranış aralığını kapsamaktadır. Bu tanım ise bilgi, beceri, tutum ve planlı düşünme ile karar vermeyi kapsar. (Tschannen-Moran, Hoy & Hoy, 1998, Westera, 2001, akt. Akbaş 2018, s.19). Bilgi öğrencilerin kolay anlayabileceği şekilde yapılandırılmalıdır. Farklı özellik ve geçmişe sahip öğrencilere konunun nasıl sunulacağı planlanarak, her bir öğrencinin bireysel ihtiyaçları dikkate alınmalı ve öğretme öğrenme ortamları buna göre tasarlanmalıdır.

2.1.2.2. Müzik öğretmenini yeterliği. Uçan'a (2018) göre müzik öğretmeni, müzik eğitimi sürecinin temel bir ögesidir ve müzik eğitiminin amaçları doğrultusunda çocuklarda istendik yönde davranış değişiklikleri oluşturmakla görevlidir. Öğretmenin bu görevi başarabilmesi için bazı niteliklere sahip olması zorunludur.

Bu görev ve zorunluluk belli bireyleri müzik öğretmeni olarak yetiştirmeyi, yani “Müzik Öğretmenliği Eğitimi”ni gerekli kılmaktadır. Ancak müzik öğretmenliği nitelikleri, herhangi bir ortamda gelişigüzel etkileşimler yoluyla değil, belirli bir ortamda ve planlı bir eğitim çerçevesinde düzenli, yöntemli etkileşimlerle kazanılıp ve kazandırılabilir.

Müzik öğretmenliğinin mesleki niteliklerini, genel kültür, alan bilgisi, pedagojik formasyon ve iletişim becerileri oluşturur. Bu niteliklerden birinin eksikliği veya olmayışı, bir bakıma müzik öğretmenliğindeki mesleki niteliklerden önemli bir boyutun eksik kalması anlamına gelir. Etkili bir müzik öğretmeni, mesleki nitelikleri oluşturan bu boyutlara yeterli bir düzeyde sahip olmalıdır. Müzik öğretmeni, müzik öğretim programında kapsanan içeriği öğretebilmek için iyi bir alan bilgisine ve yeterliğe sahip olmalıdır. Yeterlilik, bir işi veya görevi etkili bir şekilde yerine getirmede üst düzey bir donanıma sahip olma durumudur (Kürücü, 2019, s.11-12)

Türkmen'e (2016) göre bir müzik öğretmeninde olması gereken yeterlikler, derse yönelik uygun planlama yapabilme, öğretim programında geçen aktif yöntem ve teknikleri kullanarak etkinlikler yapabilme, öğrencilerin işitme becerilerini geliştirebilme, öğrencilerde yerel, ulusal ve evrensel nitelikte eser dağarcığı oluşturabilme, öğrencilerin müziksel gelişimlerini belirlemek amacıyla yapılan ölçme sonuçlarını yorumlama ve geri bildirim sağlayabilme gibi birçok şekilde ifade edilmektedir (Akt. Kürücü, 2019). Ayrıca Özevin ve Bilen (2011), müzik öğretmenin, müzik bilgi ve becerisiyle donanımlı olmasının yanı sıra, öğrencilerini

yaratıcı etkinliklere yönlendirebilen, estetik duyguları gelişmiş nitelikte olmasının beklendiğini belirtmiştir.

2.1.3. Müzik eğitiminde eğitsel yaklaşımlar. Müzik eğitimi kendine özgü bir bütün olmakla birlikte hitap ettiği ana kitle, amaç ve işlevleri bakımından "genel(herkes), özengen(amatör) ve mesleksi (profesyonel)" müzik eğitimi olmak üzere üç ana dala ayrılmaktadır. Ancak hangi dalda olursa olsun müzik eğitimindeki en önemli aşama temel eğitim aşamasıdır. Temel müzik eğitimi gerek olgu ve gerekse kavram olarak geçmişten günümüze sürekli bir devinim içindedir(Uçan, 2018).

Müzik eğitiminin verildiği kurumlarda uygulanmakta olan öğretim tekniklerinin, öğretmen merkezli olduğu, öğrencinin aktif olmadığı bir eğitim anlayışının hâkim olduğunun anlaşılmasıyla, eğitimde yeni teknik ve prensipler ortaya atılarak, yaşayarak öğrenmenin ve yaratıcılığın önemi anlaşılmıştır. Günümüzde bile birçok ülkede kullanılan bu yeni eğitim modellerinden en yaygın olanları; Carl Orff, Zoltan Kodaly, ve Emile-Jaques Dalcroze'un geliştirdiği yaklaşımlardır. Bu yaklaşımlardaki ortak özellikler (özellikle Orff, Kodaly ve Dalcroze); eğitimde öğrencinin aktif olduğu, yaratıcı öğretim ilkelerinin benimsendiği, deneyimlemenin algılama üzerinde etkili olduğu ve bu sayede öğrenimde başarı elde edilmesidir (Tuncer,2012,s.14).

2.1.3.1. Dalcroze yaklaşımı. Emile-Henri Jaques 6 Temmuz 1865 yılında İsviçre'li bir ailenin çocuğu olarak, viyana da doğdu (Dalcroze, 1967). Erken yaşlarda olağan üstü bir müzik yeteneğine sahip olan Dalcroze, 6 yaşında annesinin yönlendirmesiyle Pestalozzi ilkelerine göre müzik eğitimine başladı. 1875 yılında aile Cenevre ye taşındı. Orada okulu bitirdikten sonra, Emile Jaques Paris te tiyatro, müzik ve özellikle de kompozisyon alanlarında eğitim aldı. 1875 yılında ritim eğitimi ve müzikal anlatım konusunda fikirlerinden oldukça etkilendiği teorisyen, Mathias Lussy ile çalışmak üzere Cenevre'ye döndü. (J-D 1935, Akt.Juntunen, 2004). 1886 yılında Cezayir operasında orkestra şefliği okurken aynı zamanda da orkestra şefliği yardımcılığı yaptığı sırada, karmaşık Arap ritimleri ve müziği ile tanıştı. Cezayir ritim duygusundan etkilenen Dalcroze, batılı bir müzisyen erken

yaşta sistematik bir ritim eğitimi yoluyla bu kapasiteyi elde edebilir diye düşünmeye başladı. Jaques Cezayir'de iken, aynı isimdeki başka bir besteciden onu ayırt etmek için, Paris'teki yayıncılık şirketi soyadını değiştirme teklifinde bulundu. Böylece, eski arkadaşı Raymond Dalcroze'nin desteği ile adını, Jaques Dalcroze olarak değiştirdi. Daha sonra viyana konservatuvarında kompozisyon çalışmalarına devam etti (Moore 1992, Akt.Juntunen, 2004).

Dalcroze uzun süren gözlemleri sonucunda, ritmik müzikal duyuların, bütün vücudun kas ve sinir sistemini aktive ettiğini fark etti. Bir gün bir öğrencisi ile yan yana yürürken, o öğrencinin doğal olarak onun tempo değişiklikleri ve adım uzunluğunu takip ettiğini fark etti. Ve bir öğrenci müzik icrası ve ritmik algılaması düşük olsa bile, ritmik hareketleri yapabilir şeklinde düşünmeye yöneltti. (Juntunen, 2004).

Tuncer'e (2012) göre, Dalcroze 1892'de armoni profesörü olarak görev yaptığı Cenevre Konservatuvarı'nda, müzik eğitimindeki eksikleri ve yanlışlıkları fark etmiştir. Temelde birçok açıdan yanlışların olduğunu düşündüğü profesyonel müzisyen eğitiminde, öğretmenlerin öğrencileriyle hiç bir bağ kurmaksızın eğitim vermelerini eleştiriyordu. Dalcroze'un asıl eleştirdiği konu; eğitim sisteminde insan duygularının önemsenmeyerek uygulanan öğretim yöntemi idi.

İnsan bedeni, zaman hareket alanı ve enerji öğelerini yer çekimi alanı içinde doğru oranlarda kullanabildiğinde müzikteki ritmi hatasız ve kolay bir biçimde hareketleri aracılığıyla deneyimleyebilirdi. En az enerji ile bedenin en yüksek efor gerektiren becerileri yerine getirebilme ilkesi müzik ve bale gibi sanatların yanı sıra uzak doğu dövüş sanatlarına dek uzanan geniş bir felsefe ve uygulama alanının ortak noktasıdır.

Çalgı çalarken ve şarkı söylerken bedensel enerjinin tasarruflu ve dengeli bir biçimde kullanılması gerektiği düşünüldüğünde uygulamada psiko-motor bir beceri olan müziksel icranın ayrıntılı ve devamlı bir şekilde bedensel ve düşünsel enerjinin kontrolünü gerektiren bir disiplin olduğu anlaşılacaktır. Bu kontrol sürecinde gerekli olan beden ağırlığının dengelenmesi kavramını E.J. Dalcroze, ritmik bedensel hareket eyleminin temel sorunu olarak görmüştür. Bedensel enerjinin dengelenmemesi bedensel hareketlerde ve müziksel icrada hantal ve istenilmeyen sonuçlara yol açıyordu. Bedensel ağırlığın dengelenmesi ve bedensel farkındalığın uyandırılması amacıyla geliştirilen tekniklerin ardından, ritim ve ölçü kavramlarının anlaşılmasını kolaylaştıracak teknikler bulunmalıydı (Özmenteş,2005, s.46).

Böylece Dalcroze, hem konservatuarda işlediği kendi derslerinde hem de gönüllü olarak katılım sağlayan diğer sınıflarda uygulamalarına başlamıştır. Bu uygulamalarının sonrasında elde ettiği bulgularla İsviçreli psikolog Edouard Claparède ile yaklaşımın ana düşüncelerini oluşturmaya başlamışlardır. Dalcroze,

müziğin temel yapı taşları olarak belirttiği ve yaklaşımın temellerini oluşturan ses ve ritim konularında duyarlılaşmak gerekliliğini vurgulamıştır. (Tuncer,2012).

"Dalcroze Eurhythmics" olarak bilinen bu yaklaşım üç aşamadan oluşuyordu;

- 1.Eurhythmics (Müzikle Hareket)
- 2.Kulak Eğitimi (Ritmik Solfej)
- 3.Doğaçlama

Bu üç dalda başarı sağlayan temel hususiyetler “yaratıcılık, dinleyebilme yeteneği ve müzikal etkiye anında reaksiyon verebilmek” şeklinde açıklanmaktadır. Campbell’a göre, Dalcroze müzikle hareket yöntemini geliştirdikçe, öğrencilerinin en küçük uzunluk, zaman, yoğunluk ve yapısal değişiklikleri algılayabilecek kas ve sinir sistemi becerileri sergilediklerini ifade etmiştir (Aycan,2018,s.11).

2.1.3.1.1. Eurhythmics. Günümüzde Dalcroze yaklaşımının bütünü ifade etmek amacıyla kullanılan bu terim aslında, yaklaşımın temelinde yer alan üç temel ilkedен sadece bir tanesini ifade etmektedir.

Lee'nin (2003) anlatımıyla Eurhythmics, Dalcroze tarafından 1913 yılında ortaya atılmış birisimdir. Bu gelişim aşamasında İsviçre’de *gymnastique rythmique* (Ritmik jimnastik) adıyla anılmış, hatta kısaca "*larythmique*" adı da kullanılmıştır. Almanya’da savaş öncesinde bir hayli popülerleşen bu eğitim yaklaşımına *der rhythmik* denmekteydi. Dalcroze tarafından geliştirilen bu müzik öğretim yöntemi, günümüzde *rythmique*, *rhythmics* veya kısaca Dalcroze ismiyle bütünleşmiştir (Akt. Tunçer,2013).

Eurhythmics, bireylere ritmik kavramları öğretmek için Dalcroze tarafından yaratılmış bir müzik öğretim yaklaşımıdır (Ping & Wang, 2008) ve hareketin teori ve uygulamasında iyi bir temel veren çalışmadır. Aynı zamanda, uzay, zaman, yön, seviye ve şekil kavramlarını öğreten bir uygulamadır. Kuvvet, esneklik, koordinasyon, uyum, denge, eklem ve enerji veya çaba dinamikleri de dâhil olmak üzere, Eurhythmics öğretmenleri, ayrıca hareketin yürütme becerisini kazanmaktadırlar. Sınıfta öğrencilerine hareketi açıklamak için öğretmene, mekânsal ve kinestetik kelime dağarcığı geliştirme fırsatı sunar (Dale, 1993).

Tunçer'e (2013) göre ise *Eurhythmics*, İsviçreli müzik eğitmeni Dalcroze tarafından geliştirilen, insanların doğuştan sahip olduğu müzikselliği planlı bir yaklaşımla ritmik hareketler, kulak eğitimi ve doğaçlamalar yoluyla sistemleştirdiği bir müzik eğitimi yaklaşımıdır. *Eurhythmics* temelde; dikkat, dikkati bir noktada toplama, hafıza, eşgüdüm (koordinasyon), öz denetim ve duyarlılık konuları ve bu konuların geliştirilmesi üzerine kurulmuştur.

Eurhythmic uygulamasının amacı, öncelikle öğrencilerin ritmi doğru hissetmeleri ve yaratıcılıklarını bedensel araştırmalar yoluyla sağlamayı amaçlar. Çünkü sinir sistemi ritmik hareketin temelidir (Çevik, 2007). Bu yaklaşım için duygular, zihin ve beden arasındaki uyumun sağlanması, zihinsel izlenimlere net bir fiziksel yanıt verebilmek için beden ve beyin arasında hızlı ve doğru bir iletişim kurulması oldukça önemlidir (Yaprak, 2005). Beyin ve beden arasındaki koordinasyonun sağlanması, zihinsel imgelenmelere hızlı ve net bir fiziksel yanıt verilebilmesi için, beyin ile sinir-kas sistemi arasında kesintisiz ve doğru bir iletişim olması gerektiği görülmektedir.

Çocuklarda görülen müzikal ve ritmik davranışlar birçok şekilde karşımıza çıkabilir. Bunlar; salınma, hoplama, el-kol veya bedenin diğer birçok parçasının birleşmesinden türemiş olabilir. Çocuklara öğretilecek müzikal devinimlerin sağlıklı bir şekilde gerçekleştirebilmesi için eklem hareketlerinin çok iyi analiz edilmesi gereklidir. Çocuklarda görülen hareketlerin kişisel ve ani reflekslerden oluştuğu görülmektedir. Müzik eğitimi sırasında çocuklar tempo, ritim ve melodilere bedenleriyle eşlik ettikçe, zaman içinde müzikteki değişikliklere uyum sağlamayı öğrenecek ve gelişim göstereceklerdir (Aycan,2018).

Dalcroze ritmik hareket alıştırmalarının öğrencilerin kendilerini ritmik açıdan ifade etmelerine yardımcı olacağını düşünüyordu. Ritim çalışması hem ritmik işitsel algıyı hem de bedensel farkındalığı uyarır. Amaç hem zihinsel hem de fiziksel olarak ritim duygusu oluşturabilmektir. Dalcroze, her bireyin ritim ile hareket yeteneğinin, tekrarlanan egzersizler yoluyla geliştirilebileceğine inanıyordu. Ritmin doğal vücut hareketlerinde var olduğunu ve böylece ritmin doğal olarak fiziksel olduğuna inanıyordu. Bu duruma göre hareket yoluyla ritim duygusunu geliştirmek en doğal yoldu. Dalcroze böylelikle müziksel ritmi tanıtmak için, kendi bedenlerinin farkında olmaları gerektiği konusunda öğrencilerini yönlendirdi (Juntunen, 2004). Dalcroze (1921, s.137), "bir adamın yürüyüşü, hareket ettiği yüzeye göre değişiklik gösterir.

Başlangıçta yürüme çalışmalarına, kolların yardımı olmadan başlanmalıdır. Kollar, dans tarafından, duyguların ifadesi için başlıca ortamı yaratmak ve hareketlerin kombinasyonlarını sonsuz sayıda çoğaltmak için kullanılmaktadır. Jest dilini oluşturan semboller neredeyse konuşma dili kadar çoktur diyebiliriz”.

Onun öğretiminde, hareketler iki kategoriye ayrılır. Yerde hareket ve uzayda (boşlukta) hareket. Bu ayırım hareketlerin özelliklerinden çok sayıda kombinasyon yaratmayı sağlamaktadır. Bu hareketler boşlukta, yüksek, düşük veya orta beden seviyesinde değiştirilebileceği gibi farklı vücut parçaları ile koordine edilerek veya bağımsız kullanılabilir. Ritmik hareket alıştırmaları, boşlukta belli bir hareket için gerekli olan zamanın ve enerjinin farkına varmak ve bu elementlerin müzikle ilişkisini anlamak üzerine kuruludur (Juntunen, 2004).

Hareket ve müzik arasındaki ilişki Dalcroze yaklaşımının önemli bir parçasıdır. En önemli nokta; kinetik egzersizler aracılığıyla, çeşitli tempolar, yükseklik, gürlük, ritimler, makamlar gibi müzikal kavramları ve bu kavramların arasındaki ilişkileri anlayabilmek için fiziksel duyu ve müzikal kavramlar arasındaki ilişkileri kavrayabilme yolunu açar (Dale, 1993).

2.1.3.1.2. Ritmik solfej (Kulak eğitimi). Solfej çalışmalarının amacı bireylerde işitme, dinleme, hatırlama ve seslerin her türlü kombinasyonunun oluşturulabilmesi kapasitelerinin geliştirilmesidir. Solfej eğitimi, öncelikle içsel işitmenin geliştirilmesini hedefler. Burada amaç insan sesi veya herhangi bir enstrüman yardımı olmadan, ses imgelerinin zihinde oluşturulabilmesi becerisinin kazandırılmasıdır. Dalcroze öğrencilerin notayı okurken, tartımları, ses aralıklarını, aşamalarını ve nüanslarını duyabilmelerini sağlamak amacıyla bu yeteneklerinin geliştirilmesi üzerinde çalışmalar yapmıştır. Bu sebeple solfej eğitimi, öğrencide doğaçlama yeteneği ve melodileri sesle oluşturabilme becerilerinin geliştirilmesinde yardımcı olur (Juntunen, 2004, akt. Tuncer).

Dalcroze çalışmasında ister hareket veya enstrüman çalma üzerine olsun, ister müzikal okuma veya yazmada olsun, öğretimin merkezinde analitik dinleme temel gerekliliktir. Bu seslik için bile geçerlidir. Öğrencilerin iç işitme kullanmasına olanak sağlamaktır. Etkin dinleme, öğrenci tarafından bakıldığında her zaman önemli

olmasından dolayı, Dalcroze öğretmeni her dersinde bu uygulamayı yapmalıdır. Bazı yöntemler ses aralıklarının öğretiminde, başlangıç seviyesinde sınırlı bir egzersiz kullanırken, Dalcroze yaklaşımında tek seferde tüm diyatonik diziyi tanıtmaya fırsat bulmak mümkündür (Dale 1993). Dahası yöntem ritim hissini güçlendirdiği gibi, zaman, ölçü, perde ve vuruş gibi ritmik ifade kavramlarını da beraberinde geliştirmektedir. Bu nedenle öğrenme sürecinde işitme, müziksel anlayış, doğaçlama ve fiziksel hareket gelişimini içermektedir (Ping & Wang, 2008).

Dalcroze'un sistemi, dünyanın pek çok yerinde yaygın olarak kullanılan en eski metotlardan biridir. Solfej ile kulak eğitimi temel ise de, ölçülere bölünerek piyanoda çalınan müziğe karşılık vermek, kulak eğitimi metodunun esasıdır. Dalcroze'un öğretiminde tempo, ses perdesi, ritim, sesin şiddetini belirten işaretler ve melodik özellikler ilk dönemlerde geliştirilir. Çocuklara majöre karşı minör melodi veya piyanoda temel oktavdan çalınacak melodiye karşı, soprano sesli çalgıda çalınan melodi gibi müzik özellikleri arasında ilişki kurmak öğretilir. Temponun bütün dereceleri (allergro, andante, accelerando ve ritardando) insan vücudu ile algılanabilmekte ve anlatılabilmekteydi (Choi, 2007).

2.1.3.1.3. Doğaçlama. Doğaçlama, Dalcroze yönteminin en önemli ögesidir. Öğretmen, piyano veya vurmali bir çalgıyla doğaçlama yapar, öğrenciler de duyduklarını hareketle ifade ederek doğaçlarlar. Konuşma, el çırpma, şarkı, hikâye, vurmali çalgılar doğaçlamada kullanılan araçlardır (Gürgen, 2006, s.45). Doğaçlama yoluyla öğrencinin kendi buluşu olan hareketlerin ses ve enstrüman ile desteklenerek, öğrencinin doğaçlama yeteneğinin ritim ve müzik ile geliştirilmesi sağlanmış olur (Erdal, 2005).

Müzik-hareket bağlantısının iyi anlaşılması öğretmenlere, dersin amaçlarına uygun fiziksel uygulamalar ile müziksel malzemelerin farklı şekillerde kullanılmasında özgürlük tanır. Şarkının barındırdığı kavramlara özgü hareket ve ritmik desenlerini öğretmen kendi oluşturabileceği gibi, öğrencilerin yaratmasına da yardımcı olabilir (Dale, 1993).

Dalcroze doğaçlamayı hızlı ve kendiliğinden oluşan kompozisyon olarak nitelendirmiştir. Bu yüzden derslerinin çoğunu doğaçlama ile gerçekleştirerek

öğrencilerinin uygulama sırasında doğaçlama yapmalarına olanak sağlamıştır. Bu yöntemle öğrencilerinden nasıl hareket etmelerini istediğini anlatabilmiştir. Dalcroze ayrıca doğaçlamanın enstrüman çalışmalarının vazgeçilmez bir parçası olması gerektiğini savunmuştur. Doğaçlama öğrenilenleri uygulayabilecek, müzik anlayışını ortaya çıkarabilmek ve yaratıcı yeteneği geliştirebilmek için bir yoldur. Böyle hazırlıksız oluşan dışavurumlar aynı zamanda algıları duygulara dönüştürebilme ve karşılığında da duyguları şekilleştirme becerisini de içerir (Tuncer, 2012,s.33).

2.1.3.2. Kodaly yaklaşımı. Macar besteci, Etno-müzikolog ve müzik eğitimcisi olan Kodaly, halk kaynaklarını temelinde tutan, Yeni Macar Sanat Müziği'nin yaratıcılarından. Kodaly, Macaristan'da geniş kapsamlı ve yüksek seviyeli bir müzik kültürünün temellerini atmıştır (Yıldırım,1995).

Yıldırım (1995), Kodaly'ye göre, müziğin sindirilebilmesi için sistematik eğitimin çocuk yuvasında, çok erken yaşlarda başlaması zorunludur. İlkokul, birçok şeyin öğrenilmesi için çok geç bir zamandır.Yeni psikoloji, 3-7 yaş aralığının, eğitimde sonraki yaşlardan daha önemli olduğunu inandırıcı bir biçimde kanıtlamaktadır. Bu yaşta harcanan ya da öğretilmeyen beceriler, daha sonra kazanılamaz. Bu yaşlarda, insanın tüm yaşamı için daha doğru kararlar verilebilir. Zekâ gelişiminden yedi yaşına kadar yararlanılmazsa daha sonraki ürünler de verimsiz olmaktadır.

Çocuklara Müzik elementlerini anaokulunda söylenen şarkılarla öğretmek çok daha kolaydır. Şarkı söyleyip çalarken çocuklar müziğin temel öğelerini öğrenirler. Yavaş-hızlı, yumuşak-güçlü, uzun-kısa, benzer-farklı kavramları bu sayede çok kolay öğrenebilirler.Çocuklara notaların yüksekliklerini el işaretleriyle havada göstermek yoluyla (fonomimi) ince-kalın sesler arasındaki farkları ve ilişkileri, ritmik ve melodik imitasyon, ostinato, temiz entonasyon içten duyumun güçlendirilmesi müzikal bellek, ritim çalışmaları, müzik dinlemeyi öğrenme, doğaçlama yoluyla yaratıcılığı geliştirme konuları çok kolay öğretilir (Yiğit,2000).

Kodaly Metodu'nun bütününde gerçekleştirilecek olan egzersizlerde üç temel unsur kullanılmaktadır. Bu unsurlar;

- Tonik sol-fa
- Ritim Süresi Heceleri
- El İşaretleri'dir.

2.1.3.2.1. *Tonik sol - fa*. Bu yöntem yedi notayı sayılar yerine nota isimlerinin baş harflerinin kullanıldığı bir yöntemdir. Yöntemin ilk kurucusu Sarah Glower'dır (1785-1864). Sol ve si seslerinin baş harfleri aynı olduğu için si notasında "s" yerine "t" harfi kullanılır. Harf biçiminde gösterilen notalar majör tonun orta rejisterini kapsadığından bir oktav tiz olan sesler, harflerin sağ üst köşesine, pes olan sesler ise sağ alt köşesine çizgi konarak ifade edilir ve böylece 21 ses oluşturulur. Diyezli sesler "i", bemollü seslere ise "a" sesi eklenerek gösterilir (Aycan 2018).

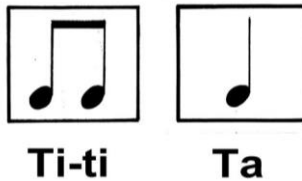
d,r,m,f,s,l,t,d r m f s l t d' r' m' f' s' l' t' olarak 21 ses ifade edilir.

fa# → fi

sib → ra şeklinde ifade edilir.

İlk dönemlerdeki çocuk şarkıları, halk şarkıları ve uluslararası sanat müziğinin çoğu eserleri, tonal karakterdedir. Bu yüzden tonik Sol-fa yöntemiyle çalışmaya da büyük ölçüde uygundur (Yıldırım,1995,s.29).

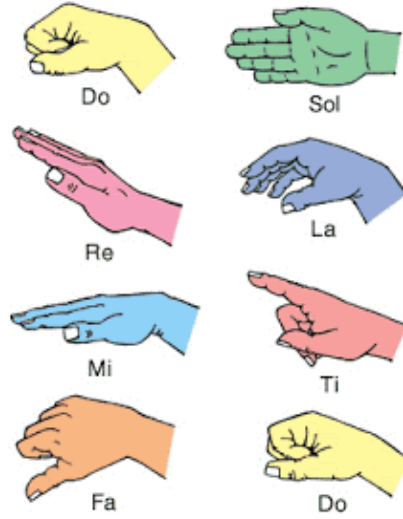
2.1.3.2.2. *Ritim süresi heceleri*. Kodaly' nin ritim öğretmek için oluşturduğu hece siteminde dörtlük nota "ta", sekizlik nota ise "ti" olarak belirtilir. Sadece söylenirken kullanılan bu sistemde heceler 16 yazılırken çubuk notasyonu kullanılır (Aycan,2018). Okul öncesi dönemindeki çocuklar için bu sistem, çocukların ritim kalıplarını daha kolay ve doğru bir şekilde vurmalarını, okumalarını sağlar.

Şekil.2. Nota heceleri

2.1.3.2.3. *El işaretleri.* Tonal hafızayı daha çabuk bir şekilde ortaya çıkarmak üzere ilk olarak 1970 yılında John Curwen tarafından kullanılan, daha sonra Fransız Maurice Chewe tarafından geliştirilen ve J. Dalcroze tarafından da kullanılan bu yöntem ufak değişikliklerle tonik sol-fa sistemiyle birlikte Macar okullarında kullanılmak üzere Kodaly yöntemine dâhil edilmiştir. El işaretleri ile birleştirildiğinde tonik sol-fa sisteminin daha kolay kavranabileceği de düşünülmektedir (Tufan,2011, akt. Aycan).

Enstrümanda çalınan bir melodinin dikte edilmesinin tersine, çocuk bu yolla melodiyi ses olarak dıştan duymaz ama işaretlerden okuduğu notaların seslerini içinde duyar. El işaretleri bellek gelişimine de büyük ölçüde yarar sağlar (Yiğit, 2000, s.9).

Şekil 3. Notaların el işaretleri ile gösterilmesi

2.1.3.3. *Orff-Schulwerk yaklaşımı.* Orff-Schulwerk yaklaşımı içerisinde müzik, ritmik çalışmalar, hareket ve dans, görsel öğeler, sözlü ve sözsüz şarkılar ve dile ait öğeler bütüncül olarak kullanılmaktadır.Çocuğun tüm gelişim alanlarını (zihinsel, bedensel, dil, iletişim, sosyal vb.) destekleyen bir araç olarak düşünülmektedir. Carl Orff (1895-1982) tarafından geliştirilen bir müzik ve hareket eğitimi yaklaşımıdır (Eren, Deniz ve Düzkantar, 2013).

Besteci ve müzik eğitimcisi olan Carl Orff, 1895 yılında Almanya'nın Münih kentinde dünyaya gelir. Beş yaşında annesinden piyano eğitimi almaya başlayan Orff, eğitimini Münih Müzik Akademisi'nde tamamlar. 1923'te Dorothee Gunther ile tanışan Orff, Gunther ile görüşmeleri ve fikrî tartışmaları sonucunda, konuşma, hareket ve dansın kaynaştırılması ile oluşan bir müzik eğitimi yaklaşımı şekillendirirler (Sökezoğlu, 2010, s.48). 1924 yılında müzik ve dans pedagogu Dorothee Günther'le birlikte Günther Jimnastik, Dans ve Müzik okulunu kurdu (Çevik, 2007). 1924'te Gunther ile birlikte Münih'te "Guntherschule" adıyla kurduğu bu okulda müzik ve dansın birliği, daha sonra ise dilin, müzik ve dansla birliği düşüncesini geliştirirler. (Dikici, 2002: 17).Orff, Guntherschule'da, ritmik eğitim,müzik ve dansın iç içe geçtiği bir müzik eğitimi ile ilgili düşüncelerini gerçekleştirme olanağı bulur ve böylece "Schulwerk"in temelleri atılır (Bilen, Özevin ve Canakay, 2009, s.18).

Orff-Schulwerk, müzik ve hareket eğitimi, müzik, hareket ve dil öğelerinin birlikte kullanıldığı, doğaçlamalara dayanan, grup aktiviteleri içinde bireyin yaratıcı potansiyelini geliştirmesine olanak sağlayan bütüncül bir anlayışı olan müzik eğitimi yaklaşımıdır. Besteci Carl Orff'un çalışmalarından doğan, çağdaş bir müzik eğitimi felsefesidir. (Özevin, 2018).

Dünyanın birçok ülkesinde kabul gören bu müzik eğitimi yaklaşımı Alman besteci ve müzik eğitimcisi Carl Orff (1895-1982) tarafından geliştirilmiştir.Bu eğitimin temelini müzik, hareket, dil unsurları oluşturmaktadır ve müzik eğitimi açısından bu yaklaşım önemli bir yere sahiptir.

Kugler'in (2003) anlatımıyla, Orff-Schulwerk' in geçmişi Münih'te bir jimnastik ve dans okulu olan Günther Okulu'na (Günther Schule) dayanır. Burası bir anlamda Orff-Schulwerk atölye çalışmalarının yapıldığı yer olmuştur. Orff'un çalışmalarının ve Günther Okulundaki çalışmaların temelini oluşturan koşullar şöyle sıralanabilir:

- Kendiliğinden ve yaşayarak yapma konusundaki yenilikçi eğitsel kurallar,
- Müzikolog Curt Sachs'ın kuramı,
- Emilie Jaques-Dalcroze'un ritmik anlayışı
- Alman dansçı Mary Wigman'ın dışavurumcu dans anlayışı

"Emile Jacques-Dalcroze'un eğitim yaklaşımı birçok öğrenciyi etkilemiş, müziğe hareket ve dans yolu ile ulaşılacağı anlayışını içeren "Eurhythmics" adını almıştır. O yıllarda Mary Wigman, Dalcroze'un öğrencisiydi ancak Dalcroze bir dansçı olmadığı için tatmin olmamıştır ve ondan ayrıldıktan sonra Laban ile modern dansın öncüleri haline gelmişlerdir ve o dönemde dansıyla etkilediği kişilerden biri Orff olmuştur (Özevin,2018).

Orff, Wigman'ı şöyle anlatır: "Onun sanatı benim için ve daha sonraki çalışmalarım için çok önemliydi. Bütün dansları eşi benzeri görülmemiş bir müzikalite ile yaşam buluyordu, hatta 'müziksiz' Cadılar Dansı bile. O, bedeni ile müzik yapabilir ve müziği bedenselliğe dönüştürebilir. Onun dansı elementerdi. Ben de elementer müzik için elementer olanı arıyordum." (Özevin,2018, s.9).

Elementer müzik olgusu insanın çok boyutlu varlık ve davranış yapısını 'elementer düzeyde bir bütün' olarak ele alır. Eğitimi insanın temel yapısına dayandırarak bu yapıda var olan ilk-temel öğelere oturtur. Bu ilk-temel öğeler "doğal, ham, yalın ve ilk-el" öğelerdir. "Eğitimi elementerleştirme ise, eğitimin en temeline inme demektir (Uçan,2003, s.11). Eğitimi temel indirgeme ise Uçan'ın 2018'deki anlatımıyla "en temele, en yalına ve en kolaya indirgeme" demektir.

Jungmaier (1992) Orff'un kullandığı şekliyle elementer kavramını, kendiliğinden yapılan, içten gelerek etkinleşen, kendiliğinden gerçekleşen olay olduğunu ve bunun bir süreç olduğunu belirterek tanımlar. Bu biçimiyle bakılınca elementer hareket içinde olan birey kendi kalp atışıyla, iç ritmiyle müzik yapan insan olduğunu söyler ve işte bu bakış açısıyla Orff elementer müzik ve hareket eğitimi anlayışının temeline "Ritim"i yerleştirmiştir. (akt. Özevin,2018).

Goodkin'in (2004) anlatımıyla, "Pedagojik açıdan bakıldığında Orff-Schulwerk bir yöntem değildir çünkü işlenişinde ardışık bir sıralama yoktur. Ancak bu durum Schulwerk'de "temel prensipler, açık modeller ve temel bir süreç olmadığı anlamına gelmez" (akt. Özevin, 2018).

Bu yaklaşım içerisinde müzik, ritmik çalışmalar, hareket ve dans, görsel öğeler, sözlü ve sözsüz şarkılar ve dile ait öğeler ile birlikte kullanılmakta ve çocuğun tüm gelişim alanlarını (zihinsel, bedensel, dil, iletişim, sosyal vb.) destekleyen bir araç olarak düşünülmektedir (Eren, vd. 2013).

Hareket eden, dans eden, müzik yapan insanın iç dinamiklerini, yaratıcı kişiliğini, bireysel anlatım biçimlerini ortaya çıkararak, tüm duyuşlar tarafından algılanan etkinlikleri içermektedir (Özcan, 2007, s.35).

2.1.3.3.1.Orff çalgıları. Curt Sachs (1881-1959) Berlin'de çalgıların sergilendiğı devlet müzesinin müdürüydü ve o sırada araştırmalarının odak noktasını müzik aletleri bilgisi oluşturuyordu. Müziğın dansla bağlantısını, çalgıların işlev ve anlamını sorguluyordu. Yirmili yıllarda Orff üç kez Sachs'la bir araya gelmişti (Kugler,2003).

O sırada ilkel müzik diye adlandırılan Avrupalı olmayan müzik ve yine o dönemde gürültü çıkaran aletler olarak görülen vurmali çalgılar Avrupa müziğı karşısında değer kazanmıştır. Müzik bedensel bir deneyimdir. Bu deneyim müzik yapan insanın hareketlerinde ve müziğın dansla sıkı sıkıya bağlantısında ifadesini bulur.Müzik kültürler arası yaygınlığa erişmiş örnekleme kuralları, pentatonik ve modal ses dizileri, tek seslilik (bordun) gibi yapılar ve geleneksel modellere uygun doğaçlamalar üstüne kuruludur(Kugler,2003, s.71).

Küçük vurmalişlar ve davullar gibi Orff-Schulwerk'te kullanılan basit çalgılar Carl Orff ile Karl Maedler'in birlikte çalışmaları sonucunda geliştirilen ksilofon, metalofon, glockenspiel gibi tını çubukları vb. içsel hareketlerin doğrudan sese dönüştürülmesine olanak sağlar. Bu çalgılar insanın kendini ifade etmesine yarayan organları gibidir(Jungmair, 2003). Orff-Schulwerk'te kullanılan elementer çalgıların çocukların kendilerini ifade etmek için kullanabileceğı en kolay çalgılar olduğunu belirtmek gerekir.

Çocukların, Orff çalgıları ile kendilerinin oluşturabileceğı en kolay müzik anlatımlarıyla yaratıcılıklarının gelişmesi sağlanır. Orff çalgıları; çelik üçgen, kastanyet, zil, tef, marakas, timpani, ksilifon, metalofon, ritim çubuklarıdır. Bu çalgıları kullanarak çocukların müzik etkinliklerine daha eğlenceli bir şekilde katılımı sağlamış olur ve kendilerini kolayca ifade edebilmiş olurlar. Çünkü çocuklar bu çalgılara rahatlıkla dokunup, vurabilir, sallayabilirler. Aynı zamanda çocuklar Orff çalgılarını kullanarak kendi kendilerine yaparak, yaşayarak öğrenmiş olurlar. Müzik ortamında hayal dünyaları da gelişerek, kendilerini ifade etme fırsatı bulurlar. Bu çalgıları kullanarak özgürce hareket edebilirler ve tüm bu katılım çocukların kişisel gelişimlerine önemli katkılar sağlar (Çevik, 2007).

2.1.3.3.2. *Konuşma, hareket ve müzik yapmanın birlikteliği.* Orff'un 1963 yılında tanımladığı ve Özevin'in aktarımıyla "Elementer müzik aslında tek başına müzik değildir; hareket, dans ve konuşmanın birliğinden oluşan olgudur" Yani bireyin kendini ifade etme yolları birlik, bütünlük içerisinde ele alınır. Hareketten müziğe, hareketten dansa, konuşmaya geçiş ile birlikte tekniğin sistematik gelişimi ve bununla birlikte hayal gücünün, ruhun, duyuların gelişimi ve sanatsal potansiyele yönelim sağlanmış olur."

Carley'in (1980) anlatımıyla, çocuklarda dil ögesi önemli bir yer tutmaktadır. Çocuklarla tekerlemeler kullanılarak ve konuşma ile yapılan ritmik eko oyunlarında, konuşmanın da bir ritminin olduğunun anlatılması sağlanmış olur (Akt. Uçal,2003).

Orff Schulwerk'in en önemli çalgısı insanın kendi bedenidir, ikinci önemli çalgısı ise insan sesidir. İlk aşamalarda eşlik çalgısı olarak kullanılan ve elementer olarak adlandırılan beden, konuşma ve şarkı söyleme, sürecin temelinde bulunmaktadır (Gürgen, 2007) .

2.1.3.3.3. *Oyunda birlikte ve birbirinden öğrenme.* Okul öncesi dönemdeki çocukların gelişimi için oyun, dersler içinde çok önemli bir konumdur. Oyun, çocuğun bedensel ve ruhsal yönden sağlıklı gelişiminde ve eğitiminde, beslenme ve uyku kadar önemli bir ihtiyaçtır. Oyun çocuğun isteklerini, amaçlarını anlatan, onu isteklerine kavuşturan ve hayata hazırlayan en etkili araçlardan biridir. Çocuk, yaşam için gerekli davranışları, bilgi ve becerileri oyun içinde kendiliğinden öğrenmektedir (Kaytez ve Durualp, 2014).

Çocukların içlerinde bulundukları içsel bir dünya bulunmakta ve çocuklar bu dünyayı oynadıkları her türlü oyunda dışa vurmaktadırlar. Çocuklar, tüm kızgınlıklarını, mutluluklarını, üzüntülerini, heyecanlarını kısaca her türlü düşüncelerini oyunlarında sergilerler. Düşsel dünyalarındaki karakterler, oyunlarında vücut bulup canlanırlar. Müzik eğitiminin oyunla iç içe geçmesiyle, tüm duygu ve düşüncelerin müziksel anlatımı sağlanmaktadır (Uçal, 2003) .

Öğrenciyle öğrencinin veya öğrenciyle öğretmenin sürekli yer değiştirerek sürdürdüğü ve öğretmenin de yaşayarak öğrendiği oyunda konu, aktarılır, bireysellik teşvik edilir, ilişki düzeyi dikkate alınır (Jungmair, 2003).

2.1.3.3.4. Yaratıcı dans. İnsanın anne karnında başlayan hareketi yaşam boyu devam etmektedir. İster müzikle, ister müziksiz; ister yapılandırılmış, ister doğaçlama ile dans ettiğimiz bir gerçektir. Daha çok da istediğimize göre dans etmemiz bizi mutlu eder. Bu kendiliğindenlik aynı zamanda bir dışavurumdur, bir ifadedir. Bu ifade biçimi bir yandan kendi başına ve bağımsız gelişebildiği gibi bir yandan da diğer sanat alanları, özellikler müzik sanatı ile yepyeni olanaklar yaratmaktadır (Öztürk,2003).

Yaratıcı ifade olarak hareket her an hayatın içindedir. Hareket “ben” fikrinin gelişmesinde, kişinin farkındalığının ve idaresinin yapılanmasında büyük önem taşır. “Ben”, sadece beden, sadece zihin, sadece duygular değildir – çocuğun tamamıdır. Yaratıcı dans çocuğun kendisiyle ilgilenmesini sağlar. Diğer bir ifadeyle yaratıcı dans kişinin kendisiyle uğraştığı bir disiplindir (Joyce, 1994, akt. Özevin, s.32).

2.1.3.3.5. Doğaçlama. Toksoy ve Beşiroğlu, (2006), Orff Yaklaşımı; öncelikle bireydeki yaratıcılığın ortaya çıkarılmasını amaçlar. Orff Yaklaşımına göre her bireyin kendisini; çalma, söyleme, dinleme ve dans hareketleriyle ifade edebilecek düzeyde belli bir potansiyeli vardır. Müzik çalışmalarındaki amaç; ifadenin sağlanacağı eylemin (doğaçlama) ön hazırlığının yapılmasıdır. Orff Yaklaşımı'nın asıl hedefi; çocukları, kendi müziğini oluşturabilecek, doğaçlayabilecek ve bu yolla kendini ifade etme imkânı bulabilecek seviyeye ulaştırmaktır.

Orff yaklaşımı çocuğu özgür kılıp, doğaçlamasına imkân tanımakta; çocuğun kendi ritmini, kendi hareketini bulmasına, kendi müziğini yaratmasına ve kendi kendini yarattığı ritim ve müzikle anlatmasına olanak sağlamaktadır (Uçal, 2003).

Orff yaklaşımındaki doğaçlama; çocuklara keşfederek öğrenme sevinci yaşatmak ve hayal gücünü geliştirerek, kendiliğinden yapmayı, canlılığı ve bu yolla kişiliği, bir bütün olarak harekete geçirecek bir eyleme dönüştürmektir. Doğaçlama, bu yönüyle yaratıcılığın gelişmesinde önemli rol oynayarak, bireyin kendi potansiyelini ortaya koymasına için önemli bir fırsat yaratır (Jungmair, 2002, akt. Toksoy ve Beşiroğlu

2006). Aynı zamanda doğaçlamada amaç, çocuğun kendi fikirlerini sunabilmesi için ona gerekli ortamı sağlayarak fırsatlar vermektir. Bu fırsatları doğaçlamanın içinde bulunan eğitim basamaklarından birinde vermek mümkündür. Orff-Schulwerk yaklaşımı ile müzik eğitiminde "ritim, hareket, ezgi ve dans" unsurları bulunduğunu söylemiştik ve öğretmenin uyguladığı derste eğitimin hangi basamağında ders yapılıyorsa o anda çocuğa fırsat verilmelidir. Önemli olan ortaya bir "sonuç" koyulması değil önemli olan ortaya çıkarılmaya çalışılan üründe geçirilen "süreç"tir. Yani hedef; özgür olabilmek, doğaçlama yapabilmek, bir şey "yaratabilmektir" (Özevin,2018).

2.2. İlgili Araştırmalar

Bontempo ve Digman (1985), "Başlangıç Seviyesi: Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öğrenci Tutumları" konulu araştırmasında, Batı Virginia üniversitesinde bir öğretmen hazırlık programına giren genç insanların mesleğe yönelik sorumluluk seviyelerini ve tutum profillerini araştırmıştır. Çalışma 1983 (157 öğrenci) sonbahar ve 1984 bahar (199 öğrenci) döneminde "eğitime giriş" dersine kayıt olmuş toplam 356 öğrenci ile yürütülmüştür. Sonuç olarak giriş seviyesindekilerin öğretmenlik için sorumluluk (bağlılık) seviyelerine bakıldığında öğretmenlerin yarısından fazlasının (%51,5) öğretmeyi istediklerinden çok emin olduğu, tüm sınıf seviyelerinde değerlendirildiğinde ise son sınıf hariç (%21,4) diğer tüm sınıfların yaklaşık yarısının öğretmenliği istediğinden emin olduğu görülmektedir. Öğrencileri bir meslek olarak öğretmenliği seçmeye teşvik eden nedenlerin başında "çocuklar ve insanlarla çalışmaktan hoşlanma" seçeneği (%50,3), ikinci sırada da "diğer insanların öğrenmesine yardımcı olmayı isteme" seçeneğinin (26,3) geldiği görülmüştür. Öğrencilerin hislerine göre genel olarak öğretmenlik; önemli (%43,7), yapmaya değer (%39,5), yeterince değerli olmayan (küçümsenen) (%28,3), zor (%12,2) bir meslek olarak ifade edilmiştir.

Haas'ın 2003 yılında "Müzikle Eğitim" başlığı adı altında yaptığı araştırmasında, müzik, zekâ ve yaratıcılığın etkileşimi konusuna değinilmiştir. Müziğin nörofizyolojik etkilerini ve ritmin beyne yaptığı etkileri, bu etkilerle birlikte hareket sistemiyle bağlantısı incelenmiştir. Beyinde bulunan yaklaşık yüz milyar nöronun yüz trilyonun üstünde bağlantıyı yürüttüğü varsayılmıştır. Nöron grupları anıları

oluşturmaktadır. Buradaki her bağlantı bir insanın bir anısının parçası olabilmektedir. Bunun belirlenmesi beyinde uyuyan nöron ağlarının uygun bir uyarıyla harekete geçirilmesi sırasında gerçekleşmekte olduğu görülmüştür. Biriktirmenin duygusal ve bedensel olarak yapıldığı söylenmiştir ve birçok durumda müziğin burada etkili olduğu görülmüştür. Müziğin insan yaşamındaki etkisini kategorik olarak gösteren kültürel bir çalışma olduğu anlaşılmıştır. Yapılan araştırmalardan sonra müzikle yürütülen eğitimin daha derin araştırılması gerektiğini vurgulamıştır. Eğitimcilerin, hangi yaşta hangi müziğin, hangi etkiyi yaptığının bilmesi gerektiğini anlatmıştır. Sonuç olarak da müzik alıştırmalarının ve müzik dinleme etkinliğinin uzun dönemde beyinde psikolojik ve fizyolojik etkisini gösterdiği görülmüştür. Müzik eğitiminin sadece ders konularına indirgenmemesi gerektiğini ve müziğin elementer ve bütünsel olduğunu söylemiştir. Alınan müzik eğitimi, insanın kendi içinde gerçek ve varoluşsal bir yaşam alanı yaratması için temel oluşturduğu belirtilmiştir.

Altaş (2006) yaptığı araştırmada anasınıfı öğretmenlerinin müzik öğretimine yönelik algıladıkları yeterliliklerinin ve müzik eğitimi ortamlarına yönelik düşüncelerinin tespit edilmesini amaçlamıştır. Araştırmasında tarama modeli kullanılarak anket aracılığı ile veri toplanmıştır. Araştırma okul öncesinde derse giren öğretmenlerle sınırlandırılmıştır ve ankete katılan okul öncesi öğretmenlerinin ankete samimi bir şekilde cevap verdikleri varsayılmıştır. Anket yoluyla, okul öncesi müzik eğitime yönelik algıladıkları yeterlilikler ve müzik eğitimi ortamlarına yönelik düşünceleri belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarına bakıldığında okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi müzik eğitime kendilerini yeterli buldukları fakat kendilerine yönelik müziksel yeterliliklerini yeterli bulmadıkları görülmüştür. Müzik öğretmenlerini yetiştiren lisans programlarının okul öncesi müzik etkinlikleri konusunda ayrıntılı bir şekilde yer verilmesi gerektiği önerisi verilmiştir.

Özevin'in (2006) öğrencinin yaratıcılığını, başarısını, ilgisinin devamlılığını ve çalışmalarında ortaya bir ürün koymasını etkileyen motivasyonlarının ölçülmesinde kullanılabilecek bir motivasyon ölçeği geliştirmek olduğu araştırmasında Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı 4. sınıf öğrencilerinden, "Oyun, Dans ve Müzik Dersine Motive Olabilmeniz İçin Beklentileriniz" başlıklı bir kompozisyon yazmaları istenmiştir. Bu kompozisyonlara içerik analizi uygulanmış ve motivasyonla ilgili

olduğu düşünölen göröşler saptanmıştır. Literatürden yararlanılarak, önceden geliştirilmiş, seçilmiş olan göröşlerle 42 maddelik bir ölçek oluşturulmuştur. Ölçek maddeleri oluşturulurken ifadelerin yalın ve anlaşılır olmasına dikkat edilmiştir. Motivasyon ölçeği Likert tipi ölçek model alınarak hazırlanmıştır. Hazırlanan materyale, ölçeğin amacını, madde sayısını ve cevaplama şeklini belirten bir yönerge yazılmış ve 42 madde bu yönergenin altına sıralanmıştır. Böylece motivasyon ölçeği ön deneme formu oluşturulmuştur. Ön deneme formu, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Muğla Üniversitesi Eğitim Faköltelerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dalında eğitim gören ve "Oyun, Dans ve Müzik" dersini almış 160 öğrenciye uygulanmıştır. 42 maddeden oluşan ön deneme formunun 160 kişiye 75 uygulanmasından sonra yapılan analizler sonucunda madde-test korelasyon katsayısı 0,30'dan düşük olan ve faktör analizi sonucunda faktör yük değeri 0,45'den düşük olan maddeler ölçekten atılmıştır. Ayrıca iki faktörde de yüksek değerler verdiği tespit edilen maddeler ölçeğe alınmamıştır. Kalan 28 maddenin analizi sonucunda ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0,96 olarak bulunmuştur. Bu sonuç Oyun, Dans ve Müzik Dersine İlişkin Motivasyon Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir. Geçerliği ve güvenilirliği saptanan bu motivasyon ölçeğinin "Oyun, Dans ve Müzik" dersini yürüten öğretim elemanlarına ve araştırmacılara katkıda bulunacağı umulmaktadır. Bu araştırma sürecinde elde edilen veri ve bilgilere dayanarak, kendini özgürce ifade edebilen, yaratıcı, estetik ve müzikal birikimi olan öğretmen adaylarını yetiştirmeye olanak sağladığı düşünölen "Oyun, Dans ve Müzik" dersinin tüm üniversitelerde amacına uygun olarak uygulanmasının, müzik öğretmenlerinin niteliğini artıracakđı düşünölmektedir.

Çapri ve Çelikkaleli'nin (2008) araştırmasının amacı öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutum ve mesleki yeterlik inançlarının cinsiyet, program ve faköltelerine göre incelenmek olmuştur. Araştırmanın grubunu Mersin Üniversitesi Eğitim Faköltesi ve Teknik Eğitim Faköltesi son sınıflarda okuyan ve mezun olabilecek durumda olan toplam 250 öğretmen adayı oluşturmuştur. Bu araştırmada, öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutumlarını belirlemek için Erkuş, Sanlı, Bağlı ve Güven (2000) tarafından geliştirilen "Öğretmenliğe İlişkin Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın diğer bir değişkeni olan ve aday öğretmenlerin

kendilerine ilişkin yeterlik inançlarını ölçmek amacıyla ise Çakır, Erkuş ve Kılıç (2000) tarafından geliştirilen "Aday Öğretmenin Kendine İlişkin Yeterlik Algısı Ölçeği" kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgularla kız öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına nazaran öğretmenliğe yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu düşünülmüştür. Cinsiyet değişkeni açısından öğretmen adaylarının mesleki yeterlik inançlarının kız öğretmen adayları lehine kendilerini mesleki yeterlik inançları açısından erkek öğretmen adaylarından daha yeterli gördüklerini göstermiştir. Diğer bir deyişle, kız öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin görev ve sorumluluklarını yerine getirebilme yeteneklerine olan inançları konusunda kendilerini erkeklere göre daha yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Çeviker (2010) , problem durumunda belirttiği, Okul Öncesi Öğretmenliği Ana Bilim Dalında ve Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında okuyan öğretmen adaylarının müzik etkinliklerine ilişkin görüşlerinin neler olduğu konusunda araştırmasını gerçekleştirmiştir. Günümüzde okul öncesi öğretmenlerinin müzik eğitimini iyi bilmediklerini ve müzik öğretmenlerinin de okul öncesi dönemdeki çocukları ve onların gelişim özelliklerini iyi bilmediklerini ve iyi bilmedikleri için bazı durumlarda problem yaşadıkları konusunda araştırmanın önemi vurgulanmıştır. Araştırmayı İzmir, Ankara ve Malatya'da bulunan Okul Öncesi Öğretmenliği ve Müzik Öğretmenliği bölümünde okumakta olan 223 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Okul öncesi müzik etkinliklerine ilişkin görüşleri belirlemek amacıyla oluşturduğu Görüş Belirleme Formu ile okul öncesi müzik etkinliklerinin daha iyi uygulanabilmesi amacıyla müzik öğretmenlerinin mezun olduktan sonra atölye çalışmalarına, dersler, sertifika programları vb. ile okul öncesi, ilköğretim ve lise şeklinde bir alana daha çok eğilmelerinin uygun olacağı kanısına varılmıştır. Ayrıca müzik öğretmenliğinde okuyan öğretmen adaylarının okul öncesi eğitim kurumlarında da staj yapabilmeleri için fırsatlar yaratılması gerektiği saptanmıştır.

Tufan'ın (2011) "Müzik Öğretmenleri Adaylarının Dalcroze-Kodaly ve Orff Yaklaşımlarıyla İlgili Görüşleri İle Bu Yaklaşımların Adayların Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Tutumlarına Olan Etkisi" araştırmasında, müzik öğretmeni adaylarının Dalcroze-Kodaly-Orff yaklaşımlarıyla ilgili bilgi düzeyleri ile öğretmenlik uygulamasına ilişkin tutum düzeyleri arasında istatistiksel olarak ilişkileri ve demografik özellikler arasındaki ilişkileri araştırılmaktadır. Araştırmanın,

Müzik öğretmenliği lisans programında yer alan "Öğretmenlik Uygulaması" dersi için yeni öneriler getirmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırmanın evrenini; Türkiye'deki Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında, dördüncü sınıfta öğrenim görmekte olan müzik öğretmeni adayları oluşturmaktadır ve Marmara Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Müzik Eğitim Anabilim Dalı'nda 2010-2011 yıllarında okumakta olan 102 müzik öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Araştırmada kullanılan öğrenci bilgi formunun, "Dalcroze, Kodaly ve Orff Yaklaşımları" testinin ve "Öğretmenlik Uygulaması Dersi Tutum Ölçeği"nin sonuçlarına göre; 2006 yılında yenilenen müzik öğretmenliği programının içerisinde yer alan ve araştırmada ele alınan özel öğretim yöntemleri dersinin geliştirilen programının bu dersi verecek yeterlikte uzman eğitimcilere gereksinim duyduğu saptanmıştır, adayların "öğretmenlik mesleğini isteyerek seçme" durumları ile Dalcroze-Kodaly ve Orff Yaklaşımlarının bilinme düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu sonuca göre, okuduğu bölümü isteyerek seçen adayların, müzik öğretim yaklaşımlarına karşı anlamlı derecede daha fazla ilgili olduğu anlaşılmaktadır.

Ehriln ve Gustavsson (2015) yaptıkları çalışmada İsveç'te birkaç üniversitede bulunan ve okul öncesi öğretmenliğinde müzik profilini seçen öğrencileri 'Okul öncesi eğitimde müziğin önemini vurgulayarak keşfetmeyi amaçlayan bir çalışma yürütülmüştür. Okul öncesinde öğretmen olarak gelecekteki mesleki rolleri ve aldıkları eğitimlerle müzik alanında nasıl kendilerini donatıldıklarına bakılmıştır. Toplam 25 öğrenciden 16'sı ile grup görüşmesi yapılmıştır ve 32 öğrenciden 30'u ankete katılmıştır. Öğrencilerin neredeyse dörtte üçünün isteyerek müzik profilini seçmediği görülmüştür. Müzik profilini kazandıkları için bu bölümü seçtikleri ya da eğitimi uygun buldukları için seçtikleri görülmüştür. Araştırmanın sorularından biri, "Okul öncesi öğretmenliği bölümünde müzik profilini yani müzik öğretmenliğini neden seçtiler?" ikincisi ise " Öğrenciler okul öncesi bir kurumda iyi bir iyi bir müzik öğretmeni olmak için hangi yönlerini geliştirmeleri gerekiyor?" olmuştur. Öğrencilerin çoğunun müzik profilini seçip fakat o alanda eğitim vermeyi seçmedikleri, didaktik alanda kendilerini yeterli gördükleri görülmüştür. Yapılan araştırmanın sonuçlarına bakılarak, sadece birkaç öğrencinin kendini çocuklarla şarkı söyleme ve oyun oynama alanında yeterli gördüğü anlaşılmıştır. Ancak çoğu öğrenci

de müzik alanında kendini geliştirme konusuna iyimser bakmaktadır. Okul öncesi eğitiminde müzik profilini seçen öğrencilerin aldıkları eğitimde çeşitli konuların geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Öğrencilerin öğretmen eğitimi konusunda derslere ve atölye çalışmalarına dâhil edilmediği görülmüştür.

Koç (2016), Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar Dersinin Öğretmen Mesleğine Yönelik Tutumlar Üzerindeki Etkisini belirlemek için çalışmalar gerçekleştirmiştir.. Öğrencilerin müzik öğretmenliğine yönelik tutumlarını Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar dersini almadan önce hangi düzeyde olduğu ve aldıktan sonra hangi düzeyde oldukları sorularına cevap aranmıştır. Araştırma 2014-2015 eğitim öğretim yılında, Türkiye'nin üç farklı ilinde bulunan devlet üniversitelerinin müzik öğretmenliği bölümü dördüncü sınıfında okuyan 130 öğrenci ile sınırlanmıştır. Araştırmadaki öğrenciler öğrenime devam ettikleri üniversitelerine, cinsiyetlerine, mezun oldukları liseye, bireysel çalgılarına ve Okul Öncesi Genel Yaklaşımlar dersini veren öğretim elemanının akademik statüsüne göre incelenmiştir. Araştırmasındaki Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinden alınan puanlara göre anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Araştırma sonuçları doğrultusunda Okul Öncesinde Genel Yaklaşımlar dersini aldıktan sonra öğrencilerde daha fazla olumlu tutumun geliştiği ortaya koyulmuştur. Müzik öğretmenin en az bir okul öncesi öğretmeni kadar bilgi ve birikime sahip olması gerektiği önerisi sunulmuştur.

Yalçın, Yalçın ve Macun'un (2017) araştırmasında okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitimde öğretmen cinsiyeti ile ilgili görüşleri incelenmiştir. Tarama modelinin kullanıldığı çalışmanın çalışma grubunu Ağrı il merkezindeki okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan 88 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışmada; okul öncesi öğretmenliği açısından öğretmenin, mesleki bilgi ve becerisinin cinsiyetinden daha önemli olduğu, cinsiyetin çocukla iletişim kurmada önemli ve etkili olduğu, bayanların çocuklara daha samimi ve içten yaklaşabildikleri, etkinlik seçiminde cinsiyetin bir etkisi olmadığı, ailelerin bayan öğretmenlerin annelik içgüdüleri, çocukla daha iyi iletişim kuracakları inancından dolayı bayan okul öncesi öğretmenini tercih ettikleri, okul yöneticileri açısından da öğretmen cinsiyetinin önemli bir unsur olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Aylaz'ın (2018) araştırmasının önemi okul öncesi çocuklarda müzik eğitiminin incelenmesi olmuştur. Eğitimin ilk adımı olan okulöncesi eğitiminde çocuğun yaşadığı olumlu ve olumsuz deneyimlerin onun tüm eğitim hayatını etkileyecek olmasından dolayı var olan eksiklerin giderilmesi için araştırmasında önemli noktalara değinmiştir. Araştırma, taranan bilgiler ve toplanan verilerin analizi yoluyla hazırlanmış nitel ve nicel bir araştırmadır. Çalışmasındaki anket soruları, okul öncesi döneminin genel eğitimi, sanat eğitimi, müzik eğitimi ve okul öncesi müzik eğitimiyle ilgili yapılmış çalışmalar incelenmiş ve çalışmada bilimsel verilerin elde edilmesi için anket tekniği kullanılmıştır. Okul öncesi eğitimi, genel eğitim, sanat eğitimi ve okul öncesi dönem müzik eğitimiyle ilgili tez, kitap, makale, dergi vb. gibi yayınlar ile Malatya, Kars ve Şanlıurfa illerinde okul öncesi öğretmenleriyle gerçekleştirilmiş toplam 50 anket verisinden oluşmaktadır. Araştırmadan elde edilen verilere göre, okul öncesi eğitimcilerinin büyük bölümünün okulöncesi döneminde de müzik derslerinin müzik öğretmenleri tarafından yapılması gerektiğine inandıkları görülmektedir. Lisans dönemindeki müzikal eğitim yetersizlikleri bu durumun en büyük nedenlerinden biri olduğu düşünülmektedir. Müziğin yüksek derece matematik içerdiği, çocukların bedensel devinimlerin gelişimini desteklediği, sözel ve sosyal zekâyı geliştirdiği araştırmaya katılan eğitimcilerin gözlemlerinden ve elde edilen verilerden de anlaşılmaktadır.

Duygu Bilir (2018) yaptığı araştırmada Türkiye'deki devlet üniversitelerinin okul öncesi öğretmenliği programlarında müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının müzik eğitimi dersine ilişkin görüşlerini incelemiştir. Araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanlarının MEB (2013) Okul Öncesi Eğitim Programı'na, verdikleri dersin içeriği ve uygulanaşına, dersi verdikleri ortama, verdikleri ders dönemi ve süresine ilişkin görüşlerini belirleyerek okul öncesi müzik eğitimi alanına katkı sağlamak olmuştur. Türkiye'nin 36 ilinden, devlet üniversitelerine bağlı, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında okul öncesi öğretmenliği lisans programlarında müzik eğitimi dersi veren 47 öğretim elemanı araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucunda öğretim elemanlarının oldukça büyük bir kısmının, okul öncesi öğretmenliği bölümünde müzik eğitimi derslerini, bu alanda uzmanlaşmış eğitimcilerin vermesi gerektiği görüşünde hemfikir oldukları anlaşılmaktadır. Öğretim elemanlarının oldukça büyük bir kısmının, her okul öncesi öğretmenin en az bir tane eşlik

çalgısını (piyano, gitar, ukulele vb.) kullanabilmesi gerektiği görüşünde oldukları ortaya çıkmaktadır. Araştırmanın öneri kısmında Türkiye'deki üniversitelerde, "Okul Öncesi Müzik Öğretmenliği Bölümü" adı altında bir bölüm açılması önerisi ve okul öncesi öğretmenliği bölümlerinde müzik eğitimi dersi veren öğretim elemanları, bu dersi alan öğrencilere en az bir çalgı çalmayı öğretmeyi hedefleyebilir önerisi sunulmuştur.

Gizem Bilir'in (2018) çalışmasında; Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin, mesleki kariyer tercihlerinin, mesleki eğitimin sonunda kariyer tercihlerini değiştirme durumlarının, çalgı eğitimi süreçlerinde gelecekteki hedeflerine yönelik çalışma yapma durumlarının ve mesleki istihdam koşulları gibi faktörlerin irdelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma, genel tarama türlerinden tekil tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Veriler çalışmanın amacı doğrultusunda hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla elde edilmiştir. Elde edilen nitel veriler sayısallaştırılarak frekans ve yüzdelerle betimsel olarak açıklanmaktadır. Araştırma Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı 2015-2016 eğitim öğretim yılı Lisans 4. sınıfındaki 43 öğrenci ile sınırlandırılmıştır. Hazırlanan görüş formlarının sonucunda %38'i Güzel Sanatlar Lisesi'nde, %52'si ilkokulda ve ortaokulda, %10'u okul öncesinde öğretmen olarak çalışmak istedikleri belirlenmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi alt bölümleri ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın yürütülmesinde genel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan ve çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örneklem üzerinde yapılan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar 2009,s.79). OÖME'ne yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin belirlenmesi ve yorumlanmasına yönelik olması sebebiyle de betimsel bir araştırmadır. Tanımlayıcı-Betimleyici tasarımda; bir durumun, koşulun, insanın, ilişkinin "ne olduğu" tasvir, tarif ve açıklığa kavuşturma anlamına gelir. Böylece belli değişkenlerin özellikleri hakkındaki temel bilgileri sağlar (Erdoğan, 2007).Araştırmanın temellendirilmesi için ilgili literatür taraması yapılarak kuramsal çerçeve ve veri toplama aracının genel özellikleri belirlenmiştir. Araştırmada kullanılan anket hazırlanırken uzman görüşlerinden faydalanılmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye'de 2018-2019 eğitim-öğretim yılında var olan 22 üniversitenin Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 590 4.sınıf müzik öğretmeni adayları oluşturmaktadır.

Katılımcıların okumakta oldukları üniversite, cinsiyet ve bireysel çalgılarına göre demografik bilgileri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.

MÖA'nın Demografik Bilgilerine İlişkin Frekans ve Yüzdeler Dağılımları

Değişken	Alt değişken	f	%
Cinsiyet	Kadın	371	62,9
	Erkek	219	37,1
Bireysel Çalgı	Nefesli	83	14,1
	Yaylı	286	48,5
	Mızraplı	146	24,7
	Tuşlu	29	4,9
	Şan	46	7,8
	Bursa Uludağ Üniversitesi	40	6,8
	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	39	6,6
	Atatürk Üniversitesi	38	6,4
	İnönü Üniversitesi	36	6,1
	Gazi Üniversitesi	35	5,9
Eğitim görülen üniversite	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	34	5,8
	Balıkesir Üniversitesi	32	5,4
	Marmara Üniversitesi	30	5,1
	Trakya Üniversitesi	29	4,9
	Niğde Halisdemir Üniversitesi	28	4,7
	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	26	4,4
	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	26	4,4
	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	25	4,2
	Dokuz Eylül Üniversitesi	25	4,2
	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	22	3,7
	Harran Üniversitesi	21	3,6
	Aksaray Üniversitesi	21	3,6
	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	18	3,1
	Necmettin Erbakan Üniversitesi	18	3,1
	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	17	2,9
	Pamukkale Üniversitesi	16	2,7
	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	14	2,4

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin %62,9'unun kadın, %37,1'inin erkeklerden oluştuğu görülmektedir. Araştırmaya en fazla katılım Bursa Uludağ Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesi'nden, en az katılım ise Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi ve Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nden olmuştur.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri kişisel bilgi formu, 34 önermeden oluşan 5'li likert tipi anket ve 2 açık uçlu sorunun yer aldığı form aracılığıyla toplanmıştır. Kişisel bilgi formu araştırmacı tarafından öğretmen adaylarının bazı kişisel bilgilerini (cinsiyet, üniversite, çalgı, sınav notları) belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Beşli Likert tipi anketin seçenekleri ve puanlaması; Kesinlikle Katılmıyorum 1, Katılmıyorum 2, Kısmen katılıyorum 3, Katılıyorum 4, Kesinlikle Katılıyorum 5 şeklindedir. Olumsuz ifadeli önermelerde puanlama ters yönde olacak şekilde 5, 4, 3, 2, 1 olarak yapılmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada cevapları aranan alt problemlere yönelik toplanan verilerin gerekli istatistiksel analizleri SPSS 22.0 (Statistical Packet for Social Sciences) programından yararlanılarak yapılmıştır. Katılımcıların OÖME'ne ilişkin görüşlerinin ne düzeyde olduğunu belirlemek amacıyla önermelere verilen cevapların frekans, yüzde değerleri ve aritmetik ortalamaları alınmıştır. Yapılan güvenilirlik analizinde veri toplama aracının Cronbach Alpha değerinin .91 olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre veri toplama aracının güvenilir olduğu söylenebilir. Verilerin yorumlanmasında dereceleme ölçeklerinin eşit aralıkları belirlenmiş ve sorular ortalamasının uygun düştüğü aralığa göre açıklanmıştır.

- 1,00–1,80= Kesinlikle katılmıyorum
- 1,81–2,60= Katılmıyorum
- 2,61–3,40= Kısmen katılıyorum
- 3,41–4,20= Katılıyorum
- 4,21–5,00= Tamamen katılıyorum

Cinsiyet değişkenine göre katılımcıların görüşlerinde anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Mann Whitney U testi, iki ilişkisiz örneklemeden elde edilen puanların birbirlerinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini test eder (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, ve Demirel, 2018, s.165).

Yapılan analizlerde anlamlılık değeri, .05 olarak belirlenmiştir. Veri toplama aracında yar alan açık uçlu sorulara verilen cevaplar ise yazılı metin halinde dijital ortama aktarılmış, alt problemlere göre 3 kodlayıcı tarafından temalar ve kategoriler belirlenmiş, cevapların içerik analizi yapılarak tablolaştırılmıştır. Balcı'ya göre (1995), içerik analizinin özünde yazılan ve söylenenlerin kategorileştirilmesi ve ne sıklıkta olduklarının sayılması yatar. İnsanların söyledikleri ve yazdıklarının nicelleştirilmesi-sayısallaştırılması olarak da tanımlanabilir (Akt,Hepkul,2002).

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemi

Araştırmanın birinci alt problemi, “Müzik öğretmeni adaylarının görüşlerine göre müzik öğretmenliği lisans programında yer alan OÖME’ne yönelik dersler yeterli midir?” olarak belirlenmiştir. Birinci alt probleme ilişkin araştırmaya katılan öğretmen adaylarının anket sorularına verdikleri cevaplara göre betimsel analizler tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2.

Lisans Ders Programında Yer Alan Derslerin Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Yeterli Olup Olmadığına İlişkin Görüşlere Ait Betimsel Analiz Tablosu

Madde No	N	\bar{x}	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
31	590	3,96	2,9	5,8	15,3	44,6	31,5
32	590	3,51	4,9	11,9	29,7	34,7	18,8
33	590	3,29	8,0	16,3	30,7	29,2	15,9
34	590	3,79	5,3	7,6	22,5	32,4	32,2

Tablo 2’ye göre, “Okul öncesi eğitim kurumlarındaki müzik derslerinde Oyun, Dans ve Müzik dersinde öğrendiğim bilgileri kullanabilirim” önermesinin puan ortalaması $\bar{x}=3,96$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %2,9’u kesinlikle katılmıyorum, %5,8’i katılmıyorum, %15,3’ü kısmen katılıyorum, %44,56’sı katılıyorum, %31,5’i

tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%91,36) oyun, dans ve müzik dersinde öğrendikleri bilgileri okul öncesi eğitim kurumlarında uygulayabilecekleri yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Özel Öğretim Yöntemleri dersinde öğrendiğim bilgiler okul öncesi eğitim kurumlarındaki müzik dersleri için yeterlidir ” önermesinin puan ortalaması \bar{x} = 3,51 değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %4,9’u kesinlikle katılmıyorum, %11,9’u katılmıyorum, %29,7’si kısmen katılıyorum, %34,3’si katılıyorum, %18,8’i tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%82,8) özel öğretim yöntemleri dersinde öğrendiği bilgilerin, okul öncesi eğitim kurumlarındaki müzik eğitimi açısından yeterli bulduklarını belirtmişlerdir.

“Lisans eğitiminde okul öncesi müzik eğitimine yönelik dersler yeterli düzeyde verilmiştir” maddesinin puan ortalaması \bar{x} = 3,29 değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %8,0’i kesinlikle katılmıyorum, %16,3’ü katılmıyorum, %30,7’si kısmen katılıyorum, %29,2’si katılıyorum, %15,9’u tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%75,8) lisans eğitimi süresince, okul öncesi müzik eğitimine yönelik verilen dersleri yeterli bulduklarını belirtmişlerdir.

“Lisans eğitiminde okul öncesi müzik eğitimine yönelik derslerin sayısı artırılmalıdır” maddesinin puan ortalaması \bar{x} = 3,31 değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %14,4’ü kesinlikle katılmıyorum, %18,5’i katılmıyorum, %19,7’si kısmen katılıyorum, %16,5’i katılıyorum, %30,9’u tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%67,1) lisans dönemi boyunca okul öncesi müzik eğitimine yönelik okutulan ders sayısının artırılması yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 2'deki müzik öğretmeni adaylarının, “*Lisans Ders Programında Yer Alan Derslerin Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Yeterli Olup Olmadığına İlişkin Görüşleri*” incelendiğinde, Müzik Öğretmenliği Lisans Programında yer alan OÖME'ne ait ders içeriklerinin yeterli olduğu söylenebilir (M31 \bar{x} = %3,96; M32 \bar{x} = %3,51; M33 \bar{x} = %3,29). Bununla birlikte, OÖME'ne yönelik okutulan derslerin, sayısının

artırılması yönünde öğrencilerin olumlu ($M34\bar{x}=3,79$) görüş bildirdikleri görülmektedir.

Öğretmen adaylarının çoğunluğunun lisans programında yer alan OÖME'ne yönelik derslerin yeterli olduğu yönünde görüş bildirmelerine rağmen OÖME'ne yönelik ders sayısı artırılmalıdır önermesine de olumlu cevap verdikleri görülmüştür. Buradan hareketle Oyun, Dans ve Müzik ve Özel Öğretim Yöntemleri derslerinde edinilen bilgilerin yeterli olduğunu düşünmekle birlikte, öğretmen adayları lisans ders programına eklenecek OÖME'ye yönelik derslerin sayısının artırılmasıyla bilgi ve becerilerinin artacağını ve mesleki donanımlarına olumlu etkilerinin olacağını düşünmektedirler yönünde yorum yapılabilir. Öğretmen adaylarının OÖME'ye yönelik dersleri yeterli görmelerinin bir sebebi de, genel olarak adayların okul öncesi eğitim kurumlarında deneyim kazanmamaları, okul öncesi dönem çocukları ile ders yapmamaları olabilir.

4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemi

Araştırmanın ikinci alt problemi, "MÖA'nın OÖME'ne yönelik yeterliklerine ilişkin görüşleri nelerdir?" olarak belirlenmiştir. İkinci alt probleme ilişkin araştırmaya katılan öğretmen adaylarının anket sorularına verdikleri cevaplara göre betimsel analizler tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3.

MÖA'nın Okul Öncesi Müzik Eğitime Yönelik Yeterlikleri Hakkındaki Düşüncelerine Ait Betimsel Analiz Tablosu

Madde No	Ankette Yer Alan İfadeler	N	\bar{x}	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
2	Okul öncesi dönemdeki çocuklara müzik eğitimi verebilmek için yeterli donanıma sahibim.	590	3,48	3,4	13,9	30,7	35,3	16,8
4	Okul öncesi dönemdeki çocukların gelişim özellikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.	590	3,41	4,1	11,2	36,4	36,3	12

5	Okul öncesi dönemdeki çocuklara nota sürelerini ve yerlerini öğretebilirim.	590	4,0	3,1	4,4	16,4	42	34,1
7	Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak için kendimi yeterli görüyorum.	590	3,53	5,1	10	31,2	34,6	19,2
8	Okul öncesi dönemdeki çocuklara çocuk şarkılarını, çocukların yaş aralıklarını dikkate alarak öğretme bilgim vardır.	590	3,82	2,9	7,5	20,5	42,9	26,3
9	Okul öncesi dönemdeki çocukların yaş aralıklarına göre hangi ritim kalıplarını öğrenebilecekleri hakkında bilgim vardır.	590	3,88	2,4	5,9	20,2	44,6	26,9
10	Okul öncesi müzik eğitiminde ritmik bir şarkıyı çocukların yaş grubuna göre ritmik hareketlere dönüştürebilirim.	590	3,95	3,1	6,9	13,9	44,1	32
11	Okul öncesi müzik eğitiminde ritmik hareketlerle eşlik ettiğimiz şarkıyı ritim çalgılarına aktarabilirim.	590	4,01	1,7	6,4	14,4	44,2	33,2
12	Öğreteceğim ritmik dans ve hareketleri çocukların yaş aralıklarını dikkate alarak seçerim.	590	4,02	2,9	5,1	12,4	46,8	32,9
13	Okul öncesi dönemdeki çocuklarla, derste öğrendiğimiz şarkıyı ezgisel çalgılara aktarabilirim.	590	4,04	2,7	4,7	14,6	41,9	36,1
14	Okul öncesi dönemdeki çocuklara müzik dersi verirken sözlü olmayan şarkılarda çocukların kendilerine özgü yaratıcı hareket, dans ve ritimleri oluşturmalarına imkân veririm.	590	3,96	5,3	4,7	12	44,7	33,2
15	Okul öncesi dönemdeki çocuklarla müzik dersinde ritim çalışması, şarkı öğretimi, dans-hareket aktiviteleri yaparak öğrencileri motive edebilirim.	590	4,05	1,9	5,6	14,6	41,5	36,4
17	Okul öncesi eğitim kurumlarında ders sürelerini verimli bir şekilde kullanırım.	590	3,84	2,2	4,7	22,7	47,6	22,7
18	Okul öncesi dönemdeki çocuklara basit şarkı yazarken şarkının ölçüsüne, ses sınırına, tonuna dikkat ederim.	590	4,11	2,2	4,7	12,5	41	39,5
19	Okul öncesi müzik eğitiminde çocuk şarkılarını öğretirken eşlik çalgısı kullanırım.	590	3,98	2,4	4,2	19,5	40,3	33,6
20	Okul öncesi dönemdeki çocuklara makamsal ve aksak ritimli şarkıları öğretebilirim.	590	3,37	6,6	13,2	31,2	34,2	14,7
21	Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak için kendimi yeterli görmüyorum.	590	2,37	29,3	20,3	20,3	17,6	8
25	Okul öncesi eğitim kurumlarındaki belirli yaş aralıklarında olan sınıfların düzeylerine göre ders planı hazırlayabilirim.	590	3,62	4,1	9,7	26,1	40,2	20
27	Yaratıcı hareket ve dans yöntemini kullanarak çocukların yaratıcı dans hareket becerilerini kullanmalarında onlara liderlik edebilirim.	590	3,72	4,6	10	20,8	28,1	26,4
28	Okul öncesi dönemdeki çocukların ses sınırlarına göre belirli gün ve haftalarla ilgili çocuk şarkıları dağıtıcım vardır.	590	3,67	2,9	9,5	26,4	40,3	20,8
29	Okul öncesi dönemdeki (3-6 yaş) çocukların gelişim özellikleri hakkında bilgim yoktur.	590	2,54	25,9	33,6	21,9	14,2	4,4

30	Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitiminde kullanılan öğrenme yaklaşım ve yöntemlerini kullanım.	590	3,75	1,5	6,1	25,8	48,8	17,8
----	--	-----	------	-----	-----	------	------	------

Tablo 3 incelendiğinde; "Okul öncesi dönemdeki çocuklara müzik eğitimi verebilmek için yeterli donanıma sahibim" önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,48$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %3,4'ü kesinlikle katılmıyorum, %13,9'u katılmıyorum, %30,7'si kısmen katılıyorum, %35,3'ü katılıyorum, %16,8'i tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%82,8) okul öncesi dönemdeki çocuklara müzik eğitimi verebilmek için yeterli donanıma sahip olduklarını belirtmektedir.

"Okul öncesi dönemdeki çocukların gelişim özellikleri hakkında yeterli bilgiye Sahibim" önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,41$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %4,1'i kesinlikle katılmıyorum, %11,2'si katılmıyorum, %36,4'ü kısmen katılıyorum, %36,3'ü katılıyorum, %12,0'si tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%84,64) okul öncesi dönemdeki çocukların gelişim özellikleri hakkında yeterli bilgiye sahip olduklarını belirtmektedir.

"Okul öncesi dönemdeki çocuklara nota sürelerini ve yerlerini öğretebilirim" önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,40$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %3,1'i kesinlikle katılmıyorum, %4,4'ü katılmıyorum, %16,4'ü kısmen katılıyorum, %42,0'si katılıyorum, %34,1'i tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%92,5) okul öncesi dönemdeki çocuklara nota sürelerini ve yerlerini öğretebileceklerini belirtmişlerdir.

"Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak için kendimi yeterli görüyorum" önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,53$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %5,1'i kesinlikle katılmıyorum, %10,0'u katılmıyorum, %31,2'si kısmen katılıyorum, %34,6'sı katılıyorum, %19,2'si tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%85,0) okul öncesi kurumlarda müzik öğretmeni olmak için kendilerini yeterli gördüklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi dönemdeki çocuklara çocuk şarkılarını, çocukların yaş aralıklarını dikkate alarak öğretme bilgim vardır” önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,82$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %2,9’u kesinlikle katılmıyorum, %7,5’i katılmıyorum, %20,5’i kısmen katılıyorum, %42,9’u katılıyorum, %26,3’ü tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%89,7) çocuklara çocuk şarkılarını, yaş aralıklarını dikkate alarak öğretme bilgilerinin olduklarını belirtmektedir.

“Okul öncesi dönemdeki çocukların yaş aralıklarına göre hangi ritim kalıplarını öğrenebilecekleri hakkında bilgim vardır” önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,88$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %2,4’ü kesinlikle katılmıyorum, %5,9’u katılmıyorum, %20,2’si kısmen katılıyorum, %44,6’sı katılıyorum, %26,9’u tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%91,7) okul öncesi dönemdeki çocukların hangi ritim kalıplarını öğrenebilecekleri hakkında bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdir.

“Okul öncesi müzik eğitiminde ritmik bir şarkıyı çocukların yaş grubuna göre ritmik hareketlere dönüştürebilirim” önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,95$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %3,1’i kesinlikle katılmıyorum, %6,9’u katılmıyorum, %13,9’u kısmen katılıyorum, %44,1’i katılıyorum, %32,0’si tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%90,0) ritmik bir şarkıyı çocukların yaş grubuna göre ritmik hareketlere dönüştürebileceklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi müzik eğitiminde ritmik hareketlerle eşlik ettiğimiz şarkıyı ritim çalgılarına aktarabilirim” önermesinin ortalaması $\bar{x}=4,01$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %1,7’si kesinlikle katılmıyorum, %6,4’ü katılmıyorum, %14,4’ü kısmen katılıyorum, %42,2’si katılıyorum, %33,2’si tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%89,8) okul öncesi müzik eğitiminde ritmik hareketlerle eşlik ettikleri şarkıyı çalgılara aktarabileceklerini belirtmişlerdir.

“Öğreteceğim ritmik dans ve hareketleri çocukların yaş aralıklarını dikkate alarak seçerim” önermesinin ortalaması $\bar{x}=4,02$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %2,9’u kesinlikle katılmıyorum, %5,1’i katılmıyorum, %12,4’ü kısmen katılıyorum, %46,8’i katılıyorum, %32,9’u tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir.

Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%92,1) öğretecekleri ritmik dans ve hareketleri yaş aralıklarını dikkate alarak seçebileceklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi dönemdeki çocuklarla, derste öğrendiğimiz şarkıyı ezgisel çalgılara aktarabilirim” önermesinin ortalaması $\bar{x}=4,04$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %2,7’si kesinlikle katılmıyorum, %4,7’si katılmıyorum, %14,6’sı kısmen katılıyorum, %41,9’u katılıyorum, %36,1’i tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%92,6) derste öğretecekleri şarkıyı ezgisel çalgılara aktarabileceklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi dönemdeki çocuklara müzik dersi verirken sözlü olmayan şarkılarda çocukların kendilerine özgü yaratıcı hareket, dans ve ritimleri oluşturmalarına imkân veririm” önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,96$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %5,3’ü kesinlikle katılmıyorum, %4,7’si katılmıyorum, %12,0’si kısmen katılıyorum, %44,7’si katılıyorum, %33,2’si tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%89,9) sözlü olmayan şarkılarda çocukların kendilerine özgü yaratıcı hareket, dans ve ritimleri oluşturmalarına imkân verebileceklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi dönemdeki çocuklarla müzik dersinde ritim çalışması, şarkı öğretimi, dans-hareket aktiviteleri yaparak öğrencileri motive edebilirim” önermesinin ortalaması $\bar{x}=4,05$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %1,9’u kesinlikle katılmıyorum, %5,6’sı katılmıyorum, %14,6’sı kısmen katılıyorum, %41,5’i katılıyorum, %36,4’ü tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%92,5) müzik dersinde ritim çalışması, şarkı öğretimi, dans-hareket aktiviteleri yaparak öğrencileri motive edebileceklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi eğitim kurumlarında ders sürelerini verimli bir şekilde kullanırım” önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,84$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %2,2’si kesinlikle katılmıyorum, %4,7’si katılmıyorum, %22,7’si kısmen katılıyorum, %47,6’sı katılıyorum, %22,7’si tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%93,0) ders sürelerini verimli kullanabileceklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi eğitimindeki müzik dersi için çocuklara basit şarkı yazarken şarkının ölçüsüne, ses sınırına, tonuna dikkat ederim” önermesinin ortalaması $\bar{x}=4,11$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %2,2’si kesinlikle katılmıyorum, %4,7’si katılmıyorum, %12,5’i kısmen katılıyorum, %41,5’i katılıyorum, %39,5’i tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%93,0) çocuklara basit şarkı yazarken şarkının ölçüsüne, ses sınırına, tonuna dikkat edeceklerini belirtmektedirler.

“Okul öncesi müzik eğitiminde çocuk şarkılarını öğretirken eşlik çalgısı kullanırım” önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,98$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %2,4’ü kesinlikle katılmıyorum, %4,2’si katılmıyorum, %19,5’i kısmen katılıyorum, %40,3’ü katılıyorum, %33,6’sı tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu(%93,4) çocuk şarkılarını öğretirken eşlik çalgısı kullanabileceklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi dönemdeki çocuklara makamsal ve aksak ritimli şarkıları öğretebilirim“ önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,37$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %6,6’sı kesinlikle katılmıyorum, %13,2’si katılmıyorum, %31,2’si kısmen katılıyorum, %34,2’si katılıyorum, %14,7’si tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu(%80,1) okul öncesi dönemdeki çocuklara makamsal ve aksak ritimli şarkıları öğretebileceklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak için kendimi yeterli görmüyorum” önermesinin ortalaması $\bar{x}=2,37$ değerinde bulunmuştur. Ters sorular kapsamında değerlendirilen bu soruya, öğrencilerin %29,3’ü kesinlikle katılmıyorum, %20,3’ü katılmıyorum, %20,3’ü kısmen katılıyorum, %17,6’sı katılıyorum, %8’i tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin %45,9’u okul öncesi kurumlarda müzik öğretmeni olmak için kendilerini yeterli görmediklerini, %49,6’sı ise yeterli gördüklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi eğitim kurumlarındaki belirli yaş aralıklarında olan sınıfların düzeylerine göre ders planı hazırlayabilirim” önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,62$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %4,1’i kesinlikle katılmıyorum, %9,7’si katılmıyorum, %26,1’i kısmen katılıyorum, %40,2’si katılıyorum, %20,0’si tamamen

katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin çoğunluğu (%86,3) okul öncesi kurumlarda belirli yaş aralıklarında olan sınıfların düzeylerine göre plan hazırlayabileceklerini belirtmişlerdir.

“Yaratıcı hareket ve dans yöntemini kullanarak ve çocukların yaratıcı hareket ve dans becerilerini kullanmaları için onlara liderlik edebilirim” önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,72$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %4,6’sı kesinlikle katılmıyorum, %10,0’u katılmıyorum, %20,8’i kısmen katılıyorum, %38,1’i katılıyorum, %26,4’ü tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin çoğunluğu (%85,3) yaratıcı hareket ve dans yöntemi ile çocukların becerilerini kullanmalarında onlara liderlik edebileceklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi dönemdeki çocukların ses sınırlarına göre belirli gün ve haftalarla ilgili çocuk şarkıları dağarcığım vardır” önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,67$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %2,9’u kesinlikle katılmıyorum, %9,5’i katılmıyorum, %26,4’ü kısmen katılıyorum, %40,3’ü katılıyorum, %20,8’i tamamen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin çoğunluğu (%87,5) çocukların ses sınırlarına göre belirli gün ve haftalarla ilgili çocuk şarkıları dağarcıklarının olduğunu belirtmektedirler.

“Okul öncesi dönemdeki çocukların gelişim özellikleri hakkında bilgim yoktur” önermesinin ortalaması $\bar{x}=2,54$ değerinde bulunmuştur. Ters sorular kapsamında değerlendirilen bu soruya, öğrencilerin %25,9’u kesinlikle katılmıyorum, %33,6’sı katılmıyorum, %21,9’u kısmen katılıyorum, %14,2’si katılıyorum, %4,4’ü kesinlikle katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan adayların %40,5’i 3-6 yaş arasındaki çocukların gelişim özellikleri hakkında bilgileri yokken, %59,5’inin bilgileri olduğu görülmektedir.

“Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitiminde kullanılan öğrenme yaklaşım ve yöntemlerini kullanırım” önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,75$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %1,5’i kesinlikle katılmıyorum, %6,1’i katılmıyorum, %25,8’i kısmen katılıyorum, %48,8’i katılıyorum, %17,8’i kesinlikle katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin çoğunluğu (%92,4) okul öncesi kurumlarda müzik eğitiminde kullanılan öğrenme yaklaşım ve yöntemlerini kullanabildiklerini belirtmektedirler.

Tablo 3'te yer alan “MÖA'nın Okul Öncesi Müzik Eğitimine Yönelik Yeterlikleri Hakkındaki Düşüncelerine Ait” öğrenci görüşleri incelendiğinde, MÖA'nın çoğunun okul öncesi müzik eğitiminde kendilerini yeterli gördükleri sonucu ortaya çıkmaktadır. Okul öncesi dönemdeki çocuklara nota sürelerini ve yerlerini öğretme, ritmik hareketlerle eşlik edilen şarkıyı ritim çalgılarına aktarma, ritmik dans ve hareketleri çocukların yaş aralıklarını dikkate alarak seçme, derste öğrenilen şarkıyı ezgisel çalgılara aktarma, ritim çalışması, şarkı öğretimi, dans-hareket aktiviteleri yaparak onları motive etme ve müzik dersi için çocuklara basit şarkı öğretimi sırasında şarkının ölçüsüne, ses sınırına, tonuna dikkat etme önerilerinin ortalama değerlerinin 4'ün üstünde olduğu görülmüştür.

4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemi

Araştırmanın üçüncü alt problemi, “Müzik Öğretmeni Adayları”nın OÖME'ne Yönelik İlgi Düzeylerine İlişkin Görüşleri Nelerdir?” olarak belirlenmiştir. Üçüncü alt probleme ilişkin araştırmaya katılan öğretmen adaylarının anket sorularına verdikleri cevaplara göre betimsel analizleri tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo4.

MÖA'nın Okul Öncesi Müzik Eğitimine Olan İlgi Düzeylerine İlişkin Düşüncelerine Ait Betimsel Analiz Tablosu.

Madde No	Ankete Yer Alan İfadeler	N	\bar{x}	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak istiyorum.	590	2,97	15,3	20,8	29,7	20,3	13,9
3	Okul öncesi dönemdeki çocuklar için bestelenen eğitsel şarkıları takip ederim.	590	3,37	6,1	13,7	32,7	32,4	15,1
6	Okul öncesi dönemdeki çocuklar için oluşturulan müzik eğitimi kaynak ve dokümanları takip ederim.	590	3,29	5,4	16,1	35,8	29,2	13,6
16	Okul öncesi dönemdeki çocuklara eğitsel anlamda daha faydalı ve ilgili öğretmen olmak için lisans derslerim dışında seminerlere ve diğer eğitimlere de katılıyorum.	590	3,33	6,3	16,8	29,3	32,7	14,9

Tabla 4 incelendiğinde; “Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak istiyorum” önermesini ortalaması $\bar{x}=2,97$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %15,3’ü kesinlikle katılmıyorum, %20,8’i katılmıyorum, %29,7’si kısmen katılıyorum, %20,3’ü katılıyorum, %13,9’u kesinlikle katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%63,9) okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak istediklerini, öğrencilerin %36,1’i ise olmak istemediklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi dönemdeki çocuklar için bestelenen eğitsel şarkıları takip ederim” önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,37$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %6,1’i kesinlikle katılmıyorum, %13,7’si katılmıyorum, %32,7’si kısmen katılıyorum, %32,4’ü katılıyorum, %15,1’i kesinlikle katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu sonuca göre olumsuz görüş oranı %19,8 iken olumlu görüş oranı %80,1’dir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%80,1) okul öncesi dönemdeki çocuklar için bestelenen şarkıları takip ettiklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi dönemdeki çocuklar için oluşturulan müzik eğitimi kaynak ve dokümanları takip ederim” önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,29$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %5,4’ü kesinlikle katılmıyorum, %16,1’i katılmıyorum, %35,8’i kısmen katılıyorum, %29,2’si katılıyorum, %13,6’sı kesinlikle katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%78,6) okul öncesi dönemdeki çocuklar için oluşturulan müzik eğitimi kaynak ve dokümanları takip ettiklerini belirtmişlerdir.

“Okul öncesi dönemdeki çocuklara eğitsel anlamda daha faydalı ve ilgili öğretmen olmak için lisans derslerim dışında seminerlere ve diğer eğitimlere de katılıyorum” önermesinin ortalaması $\bar{x}=3,33$ değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %6,3’ü kesinlikle katılmıyorum, %16,8’i katılmıyorum, %29,3’ü kısmen katılıyorum, %32,7’si katılıyorum, %14,9’u kesinlikle katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda ankete katılan öğrencilerin büyük çoğunluğu (%78,6) çocuklara eğitsel anlamda daha faydalı ve ilgili öğretmen olmak için lisans dersleri dışında seminerlere ve diğer eğitimlere katıldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 4’te yer alan "*MÖA’nın Okul Öncesi Müzik Eğitimine Olan İlgi Düzeylerine İlişkin Düşünceleri*" incelendiğinde, öğretmen adaylarının okul öncesi müzik

eğitimine yönelik ilgi düzeylerinin kısmen olumlu olduğu ve bu alana yönelik eğitsel şarkıları, kaynak ve dokümanları aynı zamanda seminer ve diğer eğitimi takip ettikleri görölmektedir ($M3\bar{x}=3,37$; $M6\bar{x}=3,29$; $M16\bar{x}=3,33$). Ancak, okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olma isteklerinin diğer maddelere göre ortalama bakımından en düşük değerde ($M1\bar{x}=2,97$) olduğu görölmektedir.

Buradan yola çıkarak Müzik Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin okul öncesi eğitim kurumlarına yönelik ilgi düzeylerinin olumlu yönde olduğu, fakat Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Müzik Öğretmeni olma konusunda görüşlerinin düşük düzeyde olduğu görölmektedir. Aşağıdaki açık uçlu soruda da verilen cevaplar bu bulguyu destekler niteliktedir.

Tablo 5.

MÖA'nın "Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Müzik Öğretmeni Olmak İstiyorsanız Nedenini Belirtiniz?" Sorusuna Verdikleri Cevaplara Yönelik Analiz Tablosu

Okulöncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak istiyorsanız nedenini belirtiniz?	f	%
Olumlu cevap verenler	188	31,87
Olumsuz cevap verenler	402	68,13
Toplam	590	100

Tablo 5 incelendiğinde, öğrencilerin "Okulöncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak istiyorsanız nedenini belirtiniz?" sorusuna katılımcıların %31.87'si "olumlu" anlamda görüş bildirirken "olumsuz" anlamda görüş bildirenlerin de %68,13 olduğu görölmektedir. Öğrenciler çoğunluk olarak okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak istemediklerini belirtmektedirler.

Buna ilişkin, okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak isteyen öğrencilerin açık uçlu sorulara verdiği cevaplar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 6.

Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Müzik Öğretmeni Olmak İsteyen MÖA'nın Görüşleriyle İlgili Temalar ve Kodlar

Tema	Kodlar	f	%
Hedef	Çocukların ufkunu genişletmek	1	0,53
	Çocuklara güzel davranış kazandırmak	1	0,53
	Müziği sevmelerini sağlamak	1	0,53
	Çocukların öğrenme sürecini gözlemlemek	1	0,53
Mesleki ilgi ve yönelme	Çocukları sevmek	65	34,57
	Küçük yaşta eğitimin önemli olması	28	14,89
	Çocuklarla rahat iletişim kurabilmek	23	12,23
	Çocuklarla ders yapmanın zevkli olması	12	6,38
	Çocuklara bilgi aktarmanın güzel olması	4	2,12
	Çocukların yaratıcı olduğunu düşünmek	4	2,12
	Eğitim-öğretim hayatına okul öncesi yaş grubuyla başlamak	3	1,59
	Çocuklara eğitim vermenin daha kolay olduğunu düşünmek	2	1,06
	Çocukların davranışlarına meraklı olmak	1	0,53
Mesleki Yeterlik	Bilgileri oyunlarla aktarabilmek	4	2,12
	Yaş grubuna uygun özel öğretim yöntemleri ile eğitim verebilmek.	3	1,59
	Yeterli donanımına sahip olmak	3	1,59
	Müzik alanında okul öncesi öğretmenlerinden daha bilgili ve donanımlı olduğunu düşünmek	1	0,53

Tablo 6 incelendiğinde; Okul Öncesi Eğitim Kurumları'nda Müzik Öğretmeni Olmak İsteyen Öğrencilerin Görüşlerindeki 'Hedef' teması altında 4 tane olmak üzere "Çocukların ufkunu genişletmek", "Çocuklara güzel davranış kazandırmak", "Müziği sevmelerini sağlamak" ve "Çocukların öğrenme sürecini gözlemlemek" kodları %0,53 oranında kullanılmaktadır. MÖA'nın kendi cümlelerinden bazı örnekler aşağıdaki gibidir;

- Ö5-Okul öncesi dönemdeki çocuk, hayatında devam edecek davranışların başladığı kurumdur. Güzel davranışlar kazandırmak istediğim için okul öncesi müzik eğitimcisi olmak isterim.

- Ö10- Bir sanat dalının küçük yaştan öğrenilmesi, eğitimi başlangıcı her açıdan önemlidir. Ve buna katkı sağlamak çocukların ufkunu genişletmek isterim.
- Ö61-Çocukların müzik ile beraber yaratıcılıklarını geliştirmek ve müziği hayatlarının her alanında kullanmalarını isterim.
- Ö76-Çocuk psikolojisini araştırmayı ve onların ruh hallerini gözlemlemeyi severim. Çocuklarla iyi anlaşırım. Onların geleceğine Orff dersleri sayesinde katkıda bulunmayı ve müzik derslerini sanatı seven öğrenciler yetiştirmeyi isterim.
- Ö149-Küçük yaştaki çocukların fiziksel ve zihinsel gelişimlerini daha yeni yeşerirken güzel bir şekilde şekillendirmek isterim.
- Ö154-Çocukların hayatına dokunmak onları küçük yaşta müzik eğitimi ile bilişsel gelişimine katkıda bulunmak beni mutlu ediyor.
- Ö279-Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak istiyorum. Çünkü birey olacak olan çocuğun ilk gelişim sürecini ilerde görmek istiyorum. Ve o yaş grubu ile çalışmak daha çok etkili olduğunu düşünüyorum.

Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak isteyen öğrencilerin "Mesleki ilgi ve yönelme" teması altında "Çocukları sevmek" %34,57, "Küçük yaşta eğitimin önemli olması" %14,89, "Çocuklarla rahat iletişim kurabilmek" %12,23, "Çocuklarla ders yapmanın zevkli olması" %6,38, "Çocuklara bilgi aktarmanın güzel olması" %2,12, "Çocukların yaratıcı olduğunu düşünmek" %2,12, "Eğitim-öğretim hayatına okul öncesi yaş grubuyla başlamak" %1,59, "Çocuklara eğitim vermenin daha kolay olduğunu düşünmek" %1,06, "Çocukların davranışlarına meraklı olmak" %0,53 oranlarındaki kodlar bulunmaktadır. MÖA'nın kendi cümlelerinden bazı örnekler aşağıdaki gibidir;

- Ö1- Çocuklardaki yaratıcı süreci gözlemlemeyi sevdiğimden bilgi almaya düşünülenden yatkın olduğuma inandığım için istiyorum.
- Ö2- Çünkü onlarla vakit geçirmek onlara bizdeki bilgileri aktarmak benim için çok güzel ve onların çok yaratıcı olduğunu düşünüyorum.
- Ö4- Çok seviyorum, çok çabuk bağ kurabiliyorum ve bilgilerimi onlara oyunlarla aktarmak beni mutlu ediyor, müziği sevmelerini sağlamak bence paha biçilemez.

- Ö21- Okul öncesi öğrencilerle ders yapmayı eğlenceli ve hareketli buluyorum. Çok daha rahat iletişim kurabileceğimi düşünüyorum.
- Ö45- Kendimi çocuklarla rahat hissediyorum ve yaratıcılığımın artacağını düşündüğüm için okul öncesi kurumlarında öğretmen olmak isterim.
- Ö133- Çünkü okul öncesinde eğitim vermek daha eğlenceli ve daha verimli oluyor, kendini her anlamda daha çok geliştirmeni sağlıyor.
- Ö152- Çocuklarla vakit geçirmek çok hoşuma gidiyor. Enerjileri çok güzel.
- Ö160.-O yaştaki çocuklara ilgim var ve enerji ihtiyacını çocuklardan karşılıyorum. Onlarla eğlenerek öğrenmek hoşuma gidiyor.
- Ö191-O yaştaki çocuklarla ilgilenmek hoşuma gidiyor ve müzik temelini sağlam bir şekilde verebilirim.
- Ö248-Küçük yaştaki çocuklar ile olan iletişimim, ilgim daha büyük çocuklara göre daha iyi ve daha fazla.
- Ö284-Müziği sevmek ve temeli almak çocuktan başlar. Çocuklar için önemli bir etken olmak, müziğe olan bakış açılarını değiştirmek eğlenceli hale getirmek için okul öncesi kurumlarında çalışmak isterim.
- Ö323-Küçük çocuklarla iletişimimin daha iyi olduğunu düşünüyorum. Onlarla müzik dersi işlemenin daha keyifli olduğunu kanıslındayım.
- Ö439. i) Çocuklarla çalışmayı çok seviyorum. Ve müziğin çocuklara öğretim yöntemlerini yakından takip ediyorum. Bunları uygulamayı uygulatmayı seviyorum.
- Ö554- Müziğin çocuk gelişimine etkili olabileceğini düşündüğüm için görev almak istiyorum.

Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak isteyen öğrencilerin "Mesleki Yeterlik" teması altında "Bilgileri oyunlarla aktarabilmek" %2,12, "Yaş grubuna uygun özel öğretim yöntemleri ile eğitim verebilme" %1,59, "Yeterli donanıma sahip olmak" %1,59, "Okul öncesi öğretmenlerinden daha bilgili ve donanımlı olduğunu düşünmek" %0,53 oranlarındaki kodlar bulunmaktadır. MÖA'nın kendi cümlelerinden bazı örnekler aşağıdaki gibidir;

- Ö48- Okul öncesi dönemdeki çocuklar ile etkili iletişim kurabildiğimi düşündüğüm ve lisans hayatım boyunca öğrendiğim bilgileri bu yaş grubuna

aktarıırken daha etkili olacağını düşündüğüm için okul öncesi kurumlarda müzik öğretmeni olmak istiyorum.

- Ö140-Çocuklarla ders işleme konusunda daha yeterli olduğumu düşünüyorum.
- Ö147-Yeterli donanıma sahi olduğumu düşünüyorum.
- Ö161- Okul öncesi kurumlarda müzik öğretmeni olmak istiyorum. Çünkü okul öncesi öğretmeninden müzik anlamında daha yeterli olacağıma inanıyorum.
- Ö536-Yeterli donanıma sahibim. Çocuklarla kolayca iletişim kurabiliyorum.
- Ö541-Çocukları çok seviyorum onlar için yeterli donanıma sahip olduğumu düşünüyorum.

Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak istediğini belirten 188 öğrencinin görüşleri doğrultusunda, mesleki ilgi ve yönelme oranlarının diğer iki temaya göre daha fazla olduğu görülmektedir. Mesleki ilgi ve yönelme teması içindeki kodlara ait oranlar incelendiğinde en yüksek oranın Çocukları Sevmek olduğu, bununla birlikte öğrencilerin küçük yaşta eğitimi önemli buldukları, çocuklarla rahat iletişim kurabildikleri ve çocuklarla ders yapmanın zevkli olduğunu düşündükleri görülmektedir. Bu kodlara ait oranların yüksek olması, öğrencilerin okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmen olma isteği yönünde olumlu etkilerinin olduğunu göstermektedir. Çocukların ufkunu genişletmek, çocuklara güzel davranış kazandırmak, müziği sevmelerini sağlamak ve çocukların öğrenme süreçlerini gözlemlemek gibi görüşlerin de öğrenciler tarafından benimsendiği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte bilgileri oyunlarla aktarabilmek, yaş grubuna uygun özel öğretim yöntemleri ile eğitim verebilmek, yeterli donanıma sahip olmak, müzik alanında okul öncesi öğretmenlerinden daha bilgili ve donanımlı olduğunu düşünmek görüşleride öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemi

Araştırmanın dördüncü alt problemi, “Müzik Öğretmeni Adaylarının Lisans Eğitimleri Süresince Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Deneyim Kazanma Durumları Ne Düzeydedir?” olarak belirlenmiştir. Dördüncü alt probleme ilişkin araştırmaya katılan öğretmen adaylarının anket sorularına verdikleri cevaplara göre betimsel analizler tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7.

Çalışmaya Katılan MÖA'nın, Okul Öncesi Müzik Eğitimi Deneyim Düzeyleri Hakkındaki Düşüncelerine Ait Betimsel İstatistik Tablosu.

Madde No	Ankete Yer Alan İfadeler	N	\bar{x}	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
24	Lisans eğitimim sürecinde okul öncesi eğitim kurumlarında müzik dersi veren bir müzik öğretmenini izleme-gözleme fırsatım oldu.	590	3,08	19	18,6	17,3	25,9	19,2

Tablo 7 incelendiğinde; “Lisans eğitimim sürecinde okul öncesi eğitim kurumlarında müzik dersi veren bir müzik öğretmenini izleme-gözleme fırsatım oldu” önermesinin ortalaması 3,08 değerinde bulunmuştur. Öğrencilerin %19'u kesinlikle katılmıyorum, %18,6'sı katılmıyorum, %17,3'ü kısmen katılıyorum, %25,9'u katılıyorum, %19,2'si kesinlikle katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda öğrencilerden %67,1'i müzik dersi veren bir öğretmenini izleme-gözleme fırsatı bulduklarını, %37,6'sı da fırsat bulamadıklarını belirtmiştir.

Tablo 7'de yer alan lisans dönemi boyunca okul öncesi müzik öğretmeni izleme-gözleme fırsatı olan öğrencilerin ankete verdikleri puan ortalamasının orta düzeyde (M24 \bar{x} =3,08) olduğu görülmektedir.

Tablo 8.

MÖA'nın Öğrenim Görülen Üniversite'ye Göre Okul Öncesi Yaş Grubuyla Deneyim Kazanma Durumlarına İlişkin Bulgular

	Deneyim Elde Eden MÖA		Deneyim Elde Etmeyen MÖA	
	f	%	f	%
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	14	77,8	4	22,2
Balıkesir Üniversitesi	12	37,5	20	62,5
Trakya Üniversitesi	11	37,93	18	62,07
Dokuz Eylül Üniversitesi	11	44	14	56
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	10	71,42	4	28,58
Uludağ Üniversitesi	6	15	34	85
Atatürk Üniversitesi	5	13,15	33	86,85
Adnan Menderes Üniversitesi	4	15,38	22	84,62
Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi	3	16,66	15	83,34
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	3	17,64	14	82,36
İnönü Üniversitesi	2	5,55	34	94,45
Cumhuriyet Üniversitesi	2	9,09	20	90,91
Marmara Üniversitesi	1	3,33	29	96,67
Pamukkale Üniversitesi	1	6,66	15	93,34
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	1	3,70	27	96,3
Gazi Üniversitesi	1	2,94	34	97,06
Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1	3,03	33	96,97
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	1	4,16	24	95,84
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	0		39	
Harran Üniversitesi	0		21	
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	0		26	
Aksaray Üniversitesi	0		21	
TOPLAM	89	15,08	501	84,92

Tablo 8 incelendiğinde; öğrencilerin okumakta oldukları üniversitelere göre Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde 14 (%77,8), Balıkesir Üniversitesi'nde 12 (%37,5), Trakya Üniversitesi'nde 11 (%37,93) , Dokuz Eylül Üniversitesi'nde

11(%44) ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde ise 10 (%71,42) öğrencinin okul öncesi yaş grubuyla deneyim elde ettiği anlaşılmaktadır. Aynı şekilde Uludağ Üniversitesi'nde 6 (%15), Atatürk Üniversitesi'nde 5 (%13,15), Adnan Menderes Üniversitesi'nde 4 (%15,38), Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde 3 (%16,66), Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde 3 (%17,64), İnönü Üniversitesi'nde 2 (%5,55) ve Cumhuriyet Üniversitesi'nde 2 (%9,09) öğrencinin deneyim elde ettiği görülmektedir. Diğer üniversitelerde ise, Marmara Üniversitesi (%3,33), Pamukkale Üniversitesi (%6,66) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi (%3,70), Gazi Üniversitesi (%2,94) Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi (%3,03) ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ndeki (%4,16) öğrencilerden yalnızca 1 öğrencinin deneyim elde ettiği yapılan araştırmada anlaşılmaktadır.

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'ndeki deneyim elde eden öğrencilerin sayılarının fazla olduğu görülmektedir. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Harran Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Aksaray Üniversitesi'nde okumakta olan öğrencilerin deneyim elde etmediği anlaşılmaktadır.

Tablo 9.

MÖA'nın Okul Öncesi Dönemine Yönelik Müzik Dersi Deneyim Edinme Süreleri Tablosu

Müzik Öğretmeni Adaylarının Deneyim süreleri	f	%
1 ders saati	25	28,08
2 ders saati	13	14,60
4 ders saati	1	1,12
2-3 ay	14	15,73
1 Eğitim Dönemi	27	30,33
1 yıl	8	8,98
1 yıldan fazla	1	1,12
Toplam	89	

Tablo 9 incelendiğinde, Okul öncesi eğitim kurumlarında deneyim elde eden müzik öğretmeni adaylarının anket sonunda bulunan "Okul öncesi eğitim kurumlarında deneyim elde ettiyseniz süresini yazınız" sorusuna verilen cevaplara göre çoğunluk olarak %30,33'ünün en az 1 lisans dönemi boyunca deneyim elde ettiği görülmektedir. Aynı zamanda %28,08'inin 1 ders saati , %14,60'ının 2 ders saati ve %15,73'ünün 2-3 aylık bir zaman kadar ders deneyimi elde ettikleri anlaşılmaktadır. %8,98'inin 1 yıldır eğitim verdiği ve 1 kişinin ise 1 yıldan fazla bir zaman eğitim verdiği görülmektedir.

4.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemi

Araştırmanın beşinci alt problemi, "Müzik öğretmeni adaylarının OÖME'ne ilişkin görüşleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?" olarak belirlenmiştir. Beşinci alt probleme ilişkin araştırmaya katılan öğretmen adaylarının anket sorularına verdikleri cevaplara göre Mann-Whitney U testi sonuçları analizler 10'da gösterilmiştir

Tablo 10.

Lisans Programında Yer Alan OÖME'ne Yönelik Derslere İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U Testi Analizi

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
31.Okul öncesi eğitim kurumlardaki müzik derslerinde Oyun, Dans ve Müzik dersinde öğrendiğim bilgileri kullanabilirim.	Kadın	371	306,37	113663,50	36591,500	0,032
	Erkek	219	277,08	60681,50		
34.Lisans eğitiminde okul öncesi müzik eğitimine yönelik derslerin sayısı artırılmalıdır.	Kadın	371	313,50	116307,00	33948,00	0,001
	Erkek	219	265,01	58038,00		

Tablo 10 incelendiğinde; "Okul öncesi eğitim kurumlardaki müzik derslerinde Oyun, Dans ve Müzik dersinde öğrendiğim bilgileri kullanabilirim" önermesi ile ilgili öğrenci görüşlerinde, kadın öğrencilerin lehine anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. (U=36591,500, p<.05). Sıra ortalamaları dikkate alındığında kadın

öğrencilerin okul öncesi dönemdeki çocuklara eğitim veren kurumlarda Oyun, Dans ve Müzik dersinde öğrendiği bilgileri erkek öğrencilere göre daha iyi kullanabileceklerini düşündükleri görülmektedir.

"Lisans eğitiminde okul öncesi müzik eğitimine yönelik derslerin sayısı artırılmalıdır" önermesi ile ilgili de kadın öğrencilerin lehine anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($U=33948,000$, $p<.05$). Ortalamalara bakıldığında kadın öğrencilerin okul öncesi müzik eğitimine yönelik derslerin artırılmasında erkek öğrencilerden daha istekli olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 11.

MÖA'nın Okul Öncesi Müzik Eğitimi'ne Yönelik Yeterliklerine İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Mann-Whitney U analizi

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
2.Okul öncesi dönemdeki çocuklara eğitim verebilmek için yeterli donanıma sahibim.	Kadın	371	305,73	113424,50	36830,5	,048
	Erkek	219	278,18	60920,50		
4.Okul öncesi dönemdeki çocukların gelişim özellikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.	Kadın	371	318,02	117984,00	32271,0	,000
	Erkek	219	257,36	56361,00		
7.Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak için kendimi yeterli görüyorum.	Kadın	371	308,93	114613,00	35642,0	,009
	Erkek	219	272,75	59732,00		
8.Okul öncesi dönemdeki çocuklara çocuk şarkılarını, çocukların yaş aralıklarını dikkate alarak öğretme bilgim vardır.	Kadın	371	308,20	114343,50	35911,5	,013
	Erkek	219	273,98	60001,50		
10.Okul öncesi müzik eğitiminde ritmik bir şarkıyı çocukların yaş grubuna göre ritmik hareketlere dönüştürebilirim.	Kadın	371	311,50	115566,50	34688,5	,002
	Erkek	219	268,39	58778,50		
12.Öğreteceğim ritmik dans ve hareketleri çocukların yaş aralıklarını dikkate alarak seçerim.	Kadın	371	307,06	113921,00	34688,5	,002
	Erkek	219	275,91	60424,00		
14.Okul öncesi dönemdeki çocuklara müzik dersi verirken sözlü olmayan şarkılarda çocukların kendilerine özgü yaratıcı hareket, dans ve ritimleri oluşturmalarına imkan veririm	Kadın	371	315,22	116946,50	33308,5	,000
	Erkek	219	262,09	57398,50		
15.Okul öncesi dönemdeki çocuklarla müzik dersinde ritim çalışması, şarkı öğretimi, dans-hareket aktiviteleri yaparak öğrencileri motive edebilirim.	Kadın	371	316,88	117561,50	32693,5	,000
	Erkek	219	259,29	56783,50		
17.Okul öncesi eğitim kurumlarında ders sürelerini verimli bir şekilde kullanırım.	Kadın	371	316,11	117278,00	32977,0	,000
	Erkek	219	260,58	57067,00		
18.Okul öncesi eğitim kurumlarındaki çocuklara basit şarkı yazarken şarkının ölçüsüne, ses sınırına, tonuna dikkat ederim.	Kadın	371	305,62	113386,00	36869,0	,044
	Erkek	219	278,35	60959,00		

21.Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak için kendimi yeterli görmüyorum.	Kadın	371	278,04	103151,00	34145,0	,001
	Erkek	219	325,09	71194,00		
22.Okul öncesi dönemdeki çocuklarla müzik dersi yaparken oyun aktivitelerini de derslerimde kullanırım.	Kadın	371	314,37	116632,50	33622,5	,000
	Erkek	219	263,53	57712,50		
27.Yaratıcı hareket ve dans yöntemini kullanarak çocukların yaratıcı dans-hareket becerilerini kullanmalarında onlara liderlik edebilirim.	Kadın	371	325,48	120752,00	29503,0	,000
	Erkek	219	244,72	53593,00		
28.Okul öncesi dönemdeki çocukların ses sınırlarına göre belirli gün ve haftalarla ilgili çocuk şarkıları dağarcığım vardır.	Kadın	371	308,94	114615,00	35640,0	,009
	Erkek	219	272,74	59730,00		
29.Okul öncesi dönemdeki çocukların gelişim özellikleri hakkında bilgim yoktur.	Kadın	371	277,85	103081,00	34075,0	,001
	Erkek	219	325,41	71264,00		
30.Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitiminde kullanılan öğrenme yaklaşım ve yöntemlerini kullanırım.	Kadın	371	308,12	114311,00	35944,0	,012
	Erkek	219	274,13	60034,00		

Tablo 11 incelendiğinde; "Okul öncesi dönemdeki çocuklara eğitim verebilmek için yeterli donanıma sahibim (U=36830,500, p<.05),"Okul öncesi dönemdeki (3-6 yaş) çocukların gelişim özellikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim"(U=32271,000, p<.05), "Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak için kendimi yeterli görüyorum" (U=35642,000, p<.05), "Okul öncesi dönemdeki çocuklara çocuk şarkılarını, çocukların yaş aralıklarını dikkate alarak öğretim bilgim vardır"(U=35911,500, p<.05),"Okul öncesi müzik eğitiminde ritmik bir şarkıyı çocukların yaş grubuna göre ritmik hareketlere dönüştürebilirim" (U=34688,500, p<.05), "Öğreteceğim ritmik dans ve hareketleri çocukların yaş aralıklarını dikkate alarak seçerim" (U=34688,500, p<.05), "Okul öncesi dönemdeki çocuklara müzik dersi verirken sözlü olmayan şarkılarda çocukların kendilerine özgü yaratıcı hareket, dans ve ritimleri oluşturmalarına imkân veririm" (U=33308,500, p<.05),"Okul öncesi çocuklarla müzik dersinde ritim çalışması, şarkı öğretimi, dans-hareket aktiviteleri yaparak öğrencileri motive edebilirim" (U=32693,500, p<.05), "Okul öncesi kurumlarda ders sürelerini verimli bir şekilde kullanırım" (U=32977,000, p<.05) önermelerinde ve "Okul öncesi dönemdeki çocuklara basit şarkı yazarken şarkının ölçüsüne, ses sınırına, tonuna dikkat ederim" (U=36869,000, p<.05), "Okul öncesi dönemdeki çocuklarla müzik dersi yaparken oyun aktivitelerini de derslerimde kullanırım" (U=33622,500, p<.05), " Yaratıcı hareket ve dans yöntemini kullanarak çocukların yaratıcı dans-hareket becerilerini kullanmalarında onlara liderlik edebilirim." (U=29503,000, p<.05), "Okul öncesi çocukların ses sınırlarına göre

belirli gün ve haftalarla ilgili çocuk şarkıları dağarcığım vardır" (U=35640,000, p<.05), "Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitiminde kullanılan öğrenme yaklaşım ve yöntemlerini kullanırım" (U=35944,000, p<.05) önermelerinde kadın öğrencilerin lehine anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

"Okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmen olmak için kendimi yeterli görmüyorum" (U=34145,000, p<.05) ve "Okul öncesi dönemdeki (3-6 yaş) çocukların gelişim özellikleri hakkında bilgim yoktur" (U=35944,000, p<.05) önermelerinde erkek öğrencilerin lehine anlamlı farklılık olduğu sonucuna varılmıştır. Olumsuz ifadeler içeren önermelerin sıra ortalamaları dikkate alındığında, erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre okul öncesi eğitim kurumlarında kendilerini yeterli görmedikleri ve okul öncesi dönemdeki çocukların gelişim özellikleri hakkında daha az bilgiye sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 12.

MÖA'nın Okul Öncesi Müzik Eğitimi'ne Yönelik İlgil Düzeyleri Mann-Whitney U testi Sonuçları.

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
1.Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak istiyorum.	Kadın	371	323,35	119964,50	30290,500	,000
	Erkek	219	248,31	54380,50		
3.Okul öncesi dönemdeki çocuklar için bestelenen eğitsel şarkıları takip ederim.	Kadın	371	325,61	120800,50	29454,500	,000
	Erkek	219	244,50	53544,50		
6.Okul öncesi dönemdeki çocuklar için oluşturulan müzik eğitimi kaynak ve dokümanları takip ederim.	Kadın	371	317,59	117824,50	32430,500	,000
	Erkek	219	258,08	56520,50		
16.Okul öncesi dönemdeki çocuklara eğitsel anlamda daha faydalı ve ilgili öğretmen olmak için lisans derslerim dışında seminerlere ve diğer eğitimlere de katılırım.	Kadın	371	317,57	117817,50	32437,500	,000
	Erkek	219	258,12	56527,50		

Tablo 12 incelendiğinde; "Okul öncesi eğitim kurumlarda müzik öğretmeni olmak istiyorum" (U=30290,500, $p<.05$) , "Okul öncesi çocuklar için bestelenen eğitsel şarkıları takip ederim" (U=29454,500, $p<.05$), "Okul öncesi çocuklar için oluşturulan müzik eğitimi kaynak ve dokümanları takip ederim" (U=32430,500, $p<.05$), "Okul öncesi dönemdeki çocuklara eğitsel anlamda daha faydalı ve ilgili öğretmen olmak için lisans derslerim dışında seminerlere ve diğer eğitimlere de katılırım" (U=32437,500, $p<.05$) önermelerinde kadın öğrencilerin lehine anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu bulgular doğrultusunda ,kadın öğrencilerin OÖME'ne yönelik ilgi düzeylerinin çocuklar için bestelenen eğitsel şarkıların takibi, çocuklar için oluşturulan müzik eğitimi kaynak ve dokümanların takibi ve seminerler ve diğer eğitimlere katılım boyutları bakımından erkek öğrencilerden yüksek olduğu görülmektedir. Bununla birlikte okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmenliğinin kadın öğrenciler tarafından daha çok tercih edilebileceği söylenebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Bu bölümde araştırmada elde edilen sonuçlar ve bu sonuçlara dayalı geliştirilen öneriler yer almaktadır.

5.1.1. Birinci alt probleme ilişkin sonuçlar. Araştırmaya katılan adayların büyük çoğunluğu, lisans dönemi boyunca derslerde öğretilen bilgi ve becerileri OÖME’nde kullanabilecekleri ve derslerin yeterli olduğu yönünde ortak görüş bildirmişlerdir. Bununla birlikte adayların çoğunluğu da lisans süresince eğitimini aldıkları özel öğretim yöntem ve yaklaşımlarını okul öncesi müzik eğitiminde kullanabileceklerini belirtmişlerdir. Ancak, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının çoğunluğu, lisans dönemi boyunca okul öncesi müzik eğitimine yönelik okutulan ders sayısının artırılması yönünde görüş belirtmişlerdir.

Kurtaslan (2013) yaptığı araştırmada, lisans eğitiminde okul öncesi müzik eğitime yönelik verilen derslerin yetersiz olduğu, bunun en belirgin nedeninin ise derslerin tek yarı yılda verilmiş olmasından kaynaklı olabileceği sonucuna ulaşmıştır. Koç (2016,s.73) çalışmasında, OÖME’ne yönelik ders sayılarının artırılması yönünde öneride bulunmuştur.

5.1.2. İkinci alt probleme ilişkin sonuçlar. Araştırmada elde edilen verilere göre, müzik öğretmeni adaylarının çoğunluğunun okul öncesi müzik eğitiminde kendilerini yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. MÖA'nın görüşleri kapsamında, Okul öncesi dönemdeki çocuklara nota sürelerini ve yerlerini öğretme, ritmik hareketlerle eşlik edilen şarkıyı ritim çalgılarına aktarma, ritmik dans ve hareketleri çocukların yaş aralıklarını dikkate alarak seçme, derste öğrenilen şarkıyı ezgisel çalgılara aktarma, ritim çalışması, şarkı öğretimi, dans-hareket aktiviteleri yaparak onları motive etme ve müzik dersi için çocuklara basit şarkı öğretimi sırasında

şarkının ölçüsüne, ses sınırına, tonuna dikkat etme konularında kendilerini diğer önermelerden daha fazla yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Yıldız ve Nacakçı'nın (2016) yaptığı araştırmada, okul öncesi müzik eğitimi dersine girecek olan öğretmenlerin, alanlarında yeterli olmaları gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Erken çocukluk ve okul öncesi dönemde, tüm gelişim alanlarını desteklemesi bakımından, amaçları ve hedefleri çocukların müziksel gelişim özelliklerine göre belirlenmiş müzik eğitiminin verilmesi büyük önem taşımaktadır. Bunun gerçekleştirilebilmesi için ise kapsamlı, dengeli, çocukların gelişim özelliklerini gözetilen bir eğitim programına ihtiyaç vardır. Kabataş'a (2017) göre, okul öncesi müzik etkinliklerinin istenilen biçimde gerçekleşebilmesi, öğretmenlerin müzik eğitimi konusundaki niteliklerine ve yeterlik alanlarına bağlıdır.

Buradan yola çıkarak müzik öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin, okul öncesi dönemdeki çocukların yaşlarına göre gelişim özellikleri hakkında bilgi sahibi oldukları ve okul öncesi müzik eğitiminde kendilerini yeterli gördükleri söylenebilir. Buna yönelik okul öncesi kurumlarda müzik eğitiminde kullanılan öğretim yöntemleri ve yaklaşımlarını da müzik eğitiminde kullanabileceklerini bildirmişlerdir.

5.1.3. Üçüncü alt probleme ilişkin sonuçlar. Müzik öğretmeni adaylarının OÖME'ne yönelik ilgi düzeylerine ilişkin görüşleri incelendiğinde okul öncesi eğitim kurumlarına ilgilerinin genel olarak olumlu düzeyde olduğu görülmektedir. Bununla birlikte okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak isteyenlerin sayısının olumlu görüşlere oranla daha az olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

"Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak istiyor musunuz?" açık uçlu sorusuna verilen cevaplar kapsamında 188 öğrencinin "olumlu", 402 öğrencinin ise "olumsuz" cevap verdiği görülmektedir.

Müzik öğretmeni adaylarının çoğunlukla çocukları sevme, küçük yaşta eğitimin önemi, çocuklarla rahat iletişim kurabilme, çocuklarla ders yapmanın zevkli olması gibi sebeplerden dolayı okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak istedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında çocukların ufkunu genişletmek, çocuklara güzel davranış kazandırmak, müziği sevmelerini sağlamak ve çocukların

öğrenme süreçlerini gözlemlemek, bilgileri oyunlarla aktarabilmek, yaş grubuna uygun özel öğretim yöntemleri ile eğitim verebilmek, yeterli donanıma sahip olmak, müzik alanında okul öncesi öğretmenlerinden daha bilgili ve donanımlı olduğunu düşünmek görüşleri de öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

Gizem Bilir'in (2018, s.35) müzik öğretmeni adayları ile yaptığı çalışması sonucunda, çalışmaya katılan öğretmen adaylarının %38'i Güzel Sanatlar Lisesi'nde, %52'si ilkokulda ve ortaokulda, %10'u okul öncesi kurumlarda öğretmen olarak çalışmak istedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara göre okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmen olmak isteyen müzik öğretmeni adaylarının az oranda olduğu görülmektedir. Elde edilen bu bulgular çalışmamızı destekler niteliktedir.

5.1.4. Dördüncü alt probleme ilişkin sonuçlar. Çalışmaya katılan MÖA'nın, Okul Öncesi Müzik Eğitimi Deneyim Düzeyleri hakkındaki düşüncelerine bakıldığında, lisans eğitimi sürecinde okul öncesi eğitim kurumlarında müzik dersi veren bir müzik öğretmenini izleme-gözleme fırsatı bulanların, bulmayanlara oranla daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Uygulama okulunun, uygun öğrenme ortamının sağlanması açısından; uygulama öğretmenin ise öğretmen adayının meslek yaşamında önemli izler bırakması açısından önemli olduğunu vurgulayan DüNDAR (2003) çalışmasında, aday öğretmenlerin uygulama öğretmenin rehberliğinde öğretmenlik mesleğine ilişkin gelişimlerine izin verilmesi gerektiğini bildirmiştir.

Üniversiteler bakımından sonuçlar değerlendirildiğinde, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde 14, Balıkesir Üniversitesi'nde 12, Trakya Üniversitesi'nde 11, Dokuz Eylül Üniversitesi'nde 11 ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde ise 10 öğrencinin okul öncesi eğitim kurumlarında deneyim elde ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte Uludağ Üniversitesi'nde 6, Atatürk Üniversitesi'nde 5, Adnan Menderes Üniversitesi'nde 4, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde 3, Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde 3, İnönü Üniversitesi'nde 2 ve Cumhuriyet Üniversitesi'nde 2 öğrencinin okul öncesi kurumlarda deneyim elde ettiği görülmektedir. Marmara Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Gazi Üniversitesi Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ndeki öğrencilerden yalnızca 1 öğrencinin deneyim elde ettiği yapılan

araştırmada anlaşılmaktadır. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Harran Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Aksaray Üniversitesi'nde okumakta olan öğrencilerin deneyim elde etmediği görülmektedir.

"MÖA'nın Öğrenim Gördükleri Üniversitelere Göre Okul Öncesi Yaş Grubuyla Deneyim Kazanma Durumlarına İlişkin Bulgular" kapsamında deneyim elde etme durumlarının öğrenim gördükleri üniversiteye göre farklılaştığı görülmektedir.

Öğretmenlik uygulaması, öğretmen adaylarının mesleki deneyim elde etmeleri bakımından oldukça önemlidir. Bu önemi vurgulayan Kürücü (2009) araştırmasında öğretmenlik uygulaması yapan müzik öğretmeni adaylarının yapmayanlara göre müzik öğretimine yönelik öz yeterlilik algılarının anlamlı seviyede yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik uygulaması süresince bilgi ve birikimlerini aktarırken kullandıkları beceri ve yeteneklerinin farkına daha çabuk vardıklarını ve eksik yönlerini daha iyi tamamlama fırsatı bulduklarını belirtmiştir. Çeviker de (2010) çalışmasında, müzik öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının okul öncesi eğitim kurumlarında da staj yapabilmeleri için fırsatlar yaratılması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Bu bulgular kapsamında, verilen örnekler çalışmamızı destekler niteliktedir.

5.1.5. Beşinci alt probleme ilişkin sonuçlar. Çalışmaya katılan öğrenci görüşlerine göre, kadın öğrencilerin okul öncesi eğitim kurumlarında Oyun, Dans ve Müzik dersinde öğrendiği bilgileri erkek öğrencilere göre daha iyi kullanabilecekleri ve okul öncesi müzik eğitimine yönelik derslerin artırılmasında erkek öğrencilerden daha istekli oldukları sonucuna ulaşılmıştır. MEB 2016-2017 istatistik bilgilerine göre okul öncesi eğitim kurumlarındaki toplam öğretmen sayısı 77.109'dur. Bunun 72.680'i kadın, 4.429'u erkek öğretmendir. Bu veriler Türkiye'de okul öncesi öğretmenliğinin kadınlar tarafından daha çok tercih edildiğini göstermektedir. Bu bilgiler araştırmanın sonuçlarını destekler niteliktedir.

Öğrenci görüşlerine göre, kadın öğrencilerin okul öncesi dönemdeki çocukların gelişim özellikleri hakkında erkek öğrencilere oranla kendilerini daha donanımlı gördükleri, bununla birlikte okul öncesi döneme yönelik ritim çalışmalarını, dans-hareket aktivitelerini ve oyun aktivitelerini daha etkili uygulayabilecekleri görüşünde

oldukları tespit edilmiştir. Beşinci probleme ilişkin yapılan araştırmanın sonucunda öğrenci görüşlerine göre, kadın öğrenciler müzik eğitiminde kullanılan öğrenme yaklaşım ve yöntemlerini erkek öğrencilere göre daha etkili kullanabileceklerini ifade etmişlerdir.

Çapri ve Çelikkaleli'nin (2008) araştırmasında öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik yeterliklerinde kadın öğrencilerin kendilerini erkek öğrencilerden daha çok yeterli gördüğü tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının mesleki yeterlikleri üzerinde cinsiyetin önemli olduğu ve kadın öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin görev ve sorumluluklarını yerine getirebilme yeteneklerine olan inançları konusunda kendilerini erkeklere göre daha yeterli gördükleri de ulaşılan sonuçlardandır. Yalçın ve diğerlerinin (2017) araştırmasında, kadın öğretmenlerin çocuklara daha duygusal ve içten yaklaşımları nedeni ile çocuklarla iletişim kurarken erkeklere göre daha başarılı oldukları belirtilmiştir. Avcı, Karababa, ve Zencir'in (2019, s.293) yaptığı, toplumsal cinsiyet bağlamında erkek okul öncesi öğretmen adayları: algıladıkları güçlükler ve gelecek kaygıları araştırmasında, okul öncesi öğretmenliğinde öğrenim gören erkek öğrencilerin yaşadıkları zorluklar ve meslek hayatında karşılaşacaklarını düşündükleri zorluklar araştırılmıştır. Araştırma sonucunda, erkek okul öncesi öğretmen adaylarının, en çok erkeklerin azınlıkta olmasından kaynaklı kişisel ilişkiler ve iletişim sorunları yaşadıkları anlaşılmıştır. Bunu, toplumun ve öğretim üyelerinin cinsiyetlerine yönelik tepkileri ile ilgili yaşadıkları zorluklar takip etmektedir. Katılımcıların geleceğe yönelik en fazla, toplumun ve özellikle velilerin erkek okul öncesi öğretmenlerine yönelik kalıp yargıları konusunda endişe duydukları anlaşılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin pek azının kişisel performans ve başarılarına yönelik kaygılarının olması, meslekte bir erkek olmaya yönelik asıl yıldırıcı etkenin toplumsal cinsiyet kalıp yargıları olduğunu düşündürmektedir.

5.2. Öneriler

Araştırmanın sonunda elde edilen sonuçlara bakılarak, yapılabilecek düzenlemelere ve araştırmalara yönelik geliştirilebilecek öneriler aşağıda sunulmuştur:

- Mzık ğretmenliği lisans programında OME'ne yönelik derslerin sayısı artırılabilir.
- MA'nın OME'ne yönelik deneyim kazanmaları için, Okul Deneyimi dersi içeriği, ilgili kurumlar ile yapılacak çalışmalarla genişletilebilir.
- Okul ncesi eğitim kurumlarında mzık derslerini okul öncesi ğretmenlerinin yerine mzık ğretmenlerinin yürütmesine yönelik adımlar atılabilir.
- OME'ne yönelik eğitim ve seminerlerin sayısının ve niteliğinin artırılarak öğrencilerin katılımının sağlanması yararlı olacağı düşünmektedir.
- Erkek ğrencilerin OME'ne ilgilerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılabilir.
- Türkiye'deki niversitelerde "Okul ncesi Mzık ğretmenliği" adı altında Anabilim dallarının açılması önerilmektedir.
- OME'ne yönelik benzer araştırmaların yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akbaş, C. (2018). *Öğretmenlerin Yenilenmiş Öğretmenlik Mesleğine Genel Yeterlilikleri Çerçevesinde Algılanan Yeterlilik Düzeylerinin Belirlenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.
- Altaş, B. (2006). *Anasınıfı Öğretmenlerinin Müzik Eğitimine Yönelik Algıladıkları Yeterlilikler Ve Müzik Eğitimi Ortamına Yönelik Düşünceleri* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı. İstanbul.
- Aral, N., Yaşar, M.C. ve Kandır, A. (2002). *Okul Öncesi Eğitim ve Okul Öncesi Eğitim Programı. (3. Basım)*. Yapa Yayınları.
- Avcı, Ö.H., Karababa, A. ve Zencir, T. (2009). Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Erkek Okul Öncesi Öğretmen Adayları: Algıladıkları Güçlükler ve Gelecek Kaygıları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)* 34(4), 1092-1106.
- Aycan, B. (2018). *Dalcroze, Orff-Schulwerk ve Kodaly Yöntemlerinin Müzik Eğitiminde Kullanımına İlişkin Bir İnceleme* (Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Malatya
- Aylaz, B. (2018). *Okul Öncesi Dönemdeki Çocuklarda Müzik Eğitimi* (Yüksek Lisans Tezi). Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik ve Sahne Sanatları Ana Bilim Dalı, Adıyaman.
- Bontempo, B.T. & Digman, S. (1985). *Entry Level Prople: Student Attitudes Toward the Teaching Profession*. West Virginia University Department of Curriculum and Instruction Morgantown, West Virginia
- Bilen, S., Özevin, B. ve Canakay, E (2009). *Orff Destekli Etkinliklerle Müzik Eğitimi*. (1. Baskı). Ankara: Sözkese

- Bilir, G. (2018). *Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Mesleki Kariyer Tercihlerinin İncelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı, Afyon.
- Buldu, M. (2014). Öğretmen Yeterlik Düzeyi Değerlendirmesi ve Mesleki Gelişim Eğitimleri Planlaması Üzerine Bir Öneri. *Milli Eğitim Dergisi*, 24(204), 114-134
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2017). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (23. Basım), Ankara: PEGEM A Yayıncılık.
- Choi, J.(2007). *5-6 Yaş Çocuklarına Yönelik Hazırlanan Ritm Eğitimi Programının Çocukta Ritm Duyusunun Gelişimine Etkisinin İncelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim AB., İstanbul.
- Çapri, B. ve Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen Adaylarının Öğretmenliğe İlişkin Tutum ve Mesleki Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Program ve Fakültelerine Göre İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 33-53.
- Çevik, B. (2007). Müzik Öğretim Yöntemlerinden Orff Müzik Öğretisine Genel Bir Bakış, *Balıkesir Üniversitesi FBE Dergisi*, 9(1), 95-100.
- Çeviker, A. (2010), *Okul Öncesi ve Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Öncesi Müzik Etkinliklerine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, Çocuk Gelişimi ve Öğrenme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* , 21(1), 1-8.
- Dalcroze, E. J. (1967). *Rhythm Music and Education*, (H. F. Rubenstein, Trans.). London: New Edition, Riverside Press.
- Dale, M. (1993). Dalcroze Skills for All Teachers, *Music Educators Journal*, 79(8), 42-45.
- Dündar, M. (2003), Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Alanda Eğitim. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 59-67.

- Ehrlin, A. & Gustavsson, H. (2015). The Importance of Music in Preschool Education. *Australian Journal of Teacher Education*, 40(7), 32-42.
- Erdal, G. (2005). "Müzik Öğretim Yöntemlerinden Dalcroze Metodu ve Kullanımı, Erciyes Üniversitesi GSF Müzik Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Kayseri.
- Erdoğan, İ. (2007). *Pozitivist Metodoloji*, (2. Basım) Ankara: Erk Yayınları.
- Eren, B., Deniz, J. ve Düzkantar, A. (2013). Orff Yaklaşımına Göre Hazırlanan Müzik Etkinlikleri İçinde İpucunun Giderek Azaltılması Yöntemi ile Yapılan Gömülü Öğretimin Otistik Çocuklara Kavram Öğretmedeki Etkililiği, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, <https://www.researchgate.net/publication/270689288> sayfasından erişilmiştir.
- Göncü, İ.Ö. (2016). 4-6 Yaş Anaokulu Çocuklarına Uygulanan Müzik Eğitiminin Müziksel Ses ve İşitsel Algı Gelişimlerine Etkileri, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16 (İpekyolu Özel Sayısı), 2382-2392.
- Gürgen, E.T. (2007). *Orff-Schulwerk Ve Kodaly Yönteminin Vokal Doğaçlama, Müziksel İşitme Ve Şarkı Söyleme Becerileri Üzerindeki Etkileri* (Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, İzmir.
- Hepkul, A. (2002). Bir Sosyal Bilim Araştırma Yöntemi Olarak İçerik Analizi. *Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18 (1), 1-12.
- Jungmair. (2003). *Orff-Schulwerk Müzik ve Dans Pedagojisi*. Uluslararası Orff-Schulwerk Müzik ve Dans Pedagojisi Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri Orff Schulwerk Danışmanlık Merkezi Yayını, İstanbul.
- Juntunen, M. E. (2004), *Embodiment in Dalcroze Eurhythmics*, Faculty of Education Department of Educational Sciences and Teacher Education, Oulu University Press, Oulu
- Kabataş, M. (2017). Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitiminin Önemi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 3(6), 1-16
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Ankara: Nobel Yayıncılık

- Kasymkulova, G. (2017). *Kırgızistan Müzik Eğitiminde Kullanılan Komuz Çalgısının Türkiye Müzik Eğitiminde Kullanılan Benzer Çalgılar İle Karşılaştırılması (Bağlama Ailesi Çalgıları Örneği)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kaytez N. ve Durualp E. (2014). Türkiye'de Okulöncesi Oyun İle İlgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi, *Uluslararası Türk Eğitim Sistemi Dergisi*, 2(2),110-122.
- Koç, H.U. (2016). *Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar Dersinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlar Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul
- Kugler. (2003). . *Zur Geschichte des Orff-Schulwerk (Orff-Schulwerk'in Tarihi)*. Orff Schulwerk'in Geçmişi, Uluslararası Orff Schulwerk Müzik ve Dans Pedagojisi Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, İstanbul: Orff Schulwerk Danışmanlık Merkezi Yayını.
- Kurtaslan, H. (2013). Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar Dersi'ne Yönelik Öğrenci Görüşleri. *e-Journal of New World Sciences Academy NWSA-Fine Arts*, 8 (1), 73-81.
- Kürücü, N. (2019). Müzik Öğretmeni Adaylarının Müzik Öğretimi Öz Yeterlilik Algılarının İncelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(34),s.112-126.
- MEB. (2006). *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri, Temel Eğitime Destek Projesi 'Öğretmen Eğitimi Bileşeni'*, Ankara.
- MEB. (2013). *Okul Öncesi Eğitimi Programı*, Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Müdürlüğü, Ankara.
- MEB. (2016-2017). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim*, Ankara https://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/08151328_meb_istatistikleri_orgun_egitim_2016_2017.pdf sayfasından erişilmiştir.

- MEB. (2017). *Öğretmen Yetiştirme Genel Yeterlikleri, Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü*, Ankara.
- Megep. (2014). *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bilişsel Gelişim*, Ankara.
- Megep. (2017). *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Müzik Etkinlikleri*, Ankara.
- Oktay, A. (1990). Türkiye'de Okul Öncesi Eğitim, *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1990(2), 151-160.
- Özcan, V. (2007). *Orff Öğretisinin Ve Yaratıcı Dramanın Uygulandığı ve Uygulanmadığı Okullarda Öğrencilerin Müzik Dersine Olan Tutumlarının Karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Programı, İzmir.
- Özevin, B. ve Bilen S. (2011). Yaratıcı Dans Etkinliklerinin Motivasyon, Özgüven , Özyeterlik ve Dans Performansı Üzerindeki Etkileri, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (H.U Journal of Education)*, 40 (2011), 363-374
- Özevin, B. (2018). Orff-Schulwerk Müzik ve Hareket Eğitiminin İnsani, Sanatsal ve Pedagojik Yönleri, *Journal of Human Sciences*, 15(1), 8-23
- Özmenteş, G. (2005). Dalcroze Eurhythmics Öğretiminin Müziksel Beceriler, Müzik dersine İlişkin Tutumlar ve Müzik Yeteneğine İlişkin Özgüven Üzerindeki Etkileri, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10, Malatya
- Öztürk, A. (2003). *Yaratıcı Drama ve Orff Öğretisi Arasındaki İlişki*, Uluslararası Orff Schulwerk Müzik ve Dans Pedagojis Sempozyumu'da sunulmuş bildiri, İstanbul: Orff Schulwerk Danışmanlık Merkezi Yayını.
- Ping, D. & Wang, C. (2008). The quantifying analysis of effectiveness of music learning through the Dalcroze musical method, *US-China Education Review*, 5(9), Serial No:46
- Sökezoğlu, D. (2010). *Ritim, Hareket Ve Şarkı Öğretimi Temelli Müzik Eğitiminin 7 - 11 Yaş Grubu Çocuk Yuvası Öğrencilerinin Sosyal Gelişimleri Üzerine Etkisi (Afyonkarahisar İli Örneği)* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri

Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara,

Şahin, H. (2012). *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Eğitimine Yönelik Algıladıkları Yeterlilikler ve Müzik Eğitimi Ortamına Yönelik Düşüncelerinin Belirlenmesi, (İstanbul İli Esenler Örneği)* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi),Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Musikisi Ana Bilim Dalı, İstanbul.

Şendurur,Y. ve Barış, D.A. (2002). Müzik Eğitimi ve Çocuklarda Bilişsel Başarı, *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*,22(1), 165-174.

Şen, Ü.S. (2016). Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Öğretmen Faktörü. *Inonu University Journal of Arts and Design*, 6 (14). 1-17.

Şişman, M. (2009). Öğretmenlik Uygulaması Çalışmalarının Öğretmenlik Mesleğinin Algılanmasındaki Etkisi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 13 (1), 235-250.

Taşgın, A. (2010). *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliliklerinin Sınıf Öğretmenleri ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Erzurum.

Toksoy, A.C. ve Beşiroğlu, Ş. (2006). Orff Yaklaşımı Çerçevesindeki İlköğretim I.Kademesinde Müzik ve Hareket Eğitimine Başlangıç İçin Bir Model Önerisi,*İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 23-24.

Tufan, S. (2011). *Müzik Öğretmeni Adaylarının Dalcroze-Kodaly Ve Orff Yaklaşımlarıyla İlgili Görüşleri İle Bu Yaklaşımların Adayların Öğretmenlik Uygulamasına İlişkin Tutumlarına Olan Etkisi*, (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.

Tuncer, D.Ö. (2012). *Okul Öncesi Eğitiminde Dalcroze Yaklaşımı*. (Doktora Tezi), İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- The World Bank, (2005). *Okul Öncesi Eğitimden Orta Öğretime Etkili, Adil ve Verimli Bir Eğitim Sisteminin Sürdürülebilir Yolları Türkiye-Eğitim Sektörü Çalışması*.Eğitim Reformu Girişimi.Rapor No. 32450-TU.
- Uçal, E. (2003). *Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Orff Öğretisinin Müziksel Beceriler Üzerindeki Etkileri* (Yüksek lisans tezi) Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Uçan, A. (2003,Ocak). *Türkiye'de Müzik Eğitiminin Gelişimi, Orff Okul Öğretisinin Tanımı Uygulanımı-Uyarlanması ve Orff Anlayışıyla Temel Müzik Eğitiminin Genel Durumu*, Orff-Schulwerk Müzik ve Dans Pedagojisi Uluslararası Sempozyum'unda sunulmuş bildiri. Orff Schulwerk Danışmanlık Merkezi Yayını, İstanbul.
- Uçan, A. (2018). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar -İlkeler-Yaklaşımlar*. Arkadaş Yayınevi, Ankara.
- Yalçın, F.A., Yalçın, M. ve Macun, B. (2017). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitimde Öğretmen Cinsiyeti ile İlgili Görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(24),693-710.
- Yaprak, E. (2005). Geleneksel Müzik Eğitimi Metotlarına Alternatifler, *Orff Info Dergisi*, Sayı: 7 http://www.orffmerkezi.org/orf_01orffnedir04.htm
- Yıldırım, K. (1995). *Kodaly Yöntemi ile Müzik Eğitimi* (Yüksek Lisans Tezi) Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, İzmir.
- Yıldız, G. ve Nacakçı, Z. (2017). Okul Öncesi Dönemde Çocukların Müziksel Gelişim Özellikleri. Bir literatür Derlemesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (16), 38-45
- Yiğit, E.F. (2000). *Müzik Eğitiminde Kodaly Metodunun Rolü*(Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Programı, İzmir.
- Yokuş, T. (2014). Müzik Öğretmeni Adaylarının Eğitim Öğretme Öz-Yeterlikleri Açısından Değerlendirilmesi, *Sanat Eğitimi Dergisi*,2(2), s.44-46.

EKLER

EK-1

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ OKUL ÖNCESİ MÜZİK EĞİTİMİ
YETERLİKLERİNE İLİŞKİN ANKET**

Bu anket Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında eğitim almakta olan Lisans 4 öğrencilerinin okul öncesi müzik eğitimine ilişkin görüşlerini inceleyeceğim yüksek lisans tez çalışmamda kullanılmak üzere hazırlanmıştır. Sizlerden edinilecek bilgiler tamamen bilimsel amaçlı kullanılacak ve bu araştırmanın dışında kullanılmayacaktır. Araştırmanın amacına ulaşılabilmesi için soruların içtenlikle ve eksiksiz cevaplanması önem taşımaktadır. Görüşleriniz ve katılımınız için teşekkür ediyorum.

Sultan Gülşah Fidan
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Üniversite:

Cinsiyet:

Bireysel çalgı:

No		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak istiyorum.					
2	Okul öncesi dönemdeki çocuklara eğitim verebilmek için yeterli donanıma sahibim.					
3	Okul öncesi dönemdeki çocuklar için bestelenen eğitsel şarkıları takip ederim.					
4	Okul öncesi dönemdeki çocukların gelişim özellikleri hakkında yeterli bilgiye sahibim.					
5	Okul öncesi dönemdeki çocuklara nota sürelerini ve yerlerini öğretebilirim.					
6	Okul öncesi dönemdeki çocuklar için oluşturulan müzik eğitimi kaynak ve dokümanları takip ederim.					

7	Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak için kendimi yeterli görüyorum.					
8	Okul öncesi dönemdeki çocuklara çocuk şarkılarını, çocukların yaş aralıklarını dikkate alarak öğretme bilgim vardır.					
9	Okul öncesi dönemdeki çocukların yaş aralıklarına göre hangi ritim kalıplarını öğrenebilecekleri hakkında bilgim vardır.					
10	Okul öncesi müzik eğitiminde ritmik bir şarkıyı çocukların yaş grubuna göre ritmik hareketlere dönüştürebilirim.					
11	Okul öncesi müzik eğitiminde ritmik hareketlerle eşlik ettiğimiz şarkıyı ritim çalgılarına aktarabilirim.					
12	Öğreteceğim ritmik dans ve hareketleri çocukların yaş aralıklarını dikkate alarak seçerim.					
13	Okul öncesi dönemdeki çocuklarda, derste öğrendiğimiz şarkıyı ezgisel çalgılara aktarabilirim.					
14	Okul öncesi dönemdeki çocuklara müzik dersi verirken sözlü olmayan şarkılarda çocukların kendilerine özgü yaratıcı hareket, dans ve ritimleri oluşturmalarına imkan veririm.					
15	Okul öncesi dönemdeki çocuklarla müzik dersinde ritim çalışması, şarkı öğretimi, dans-hareket aktiviteleri yaparak öğrencileri motive edebilirim.					
16	Okul öncesi dönemdeki çocuklara eğitsel anlamda daha faydalı ve ilgili öğretmen olmak için lisans derslerim dışında seminerlere ve diğer eğitimlere de katılırım.					
17	Okul öncesi eğitim kurumlarında ders sürelerini verimli bir şekilde kullanırım.					
18	Okul öncesi dönemdeki çocuklara basit şarkı yazarken şarkının ölçüsüne, ses sınırına, tonuna dikkat ederim.					
19	Okul öncesi müzik eğitiminde çocuk şarkılarını öğretirken mutlaka eşlik çalgısı kullanırım.					
20	Okul öncesi dönemdeki çocuklara makamsal ve aksak ritimli şarkıları öğretebilirim.					
21	Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak için kendimi yeterli görmüyorum.					
22	Okul öncesi dönemdeki çocuklarla müzik dersi yaparken oyun aktivitelerini de derslerimde kullanırım.					
23	Lisans eğitimindeki okul deneyimi derslerinde okul öncesi eğitim kurumlarında uygulamalı ders yapma fırsatım oldu.					
24	Lisans eğitimim sürecinde okul öncesi eğitim kurumlarında müzik dersi veren bir müzik öğretmenini izleme-gözleme fırsatım oldu.					
25	Okul öncesi eğitim kurumlarındaki belirli yaş aralıklarında olan sınıfların düzeylerine göre ders planı hazırlayabilirim.					
26	Okul öncesi eğitim kurumlarında öğretmen olmak için verilen okul deneyimi dersinin yeterli olduğunu düşünüyorum.					
27	Yaratıcı hareket ve dans yöntemini kullanarak çocukların yaratıcı dans-hareket becerilerini kullanmalarında onlara liderlik edebilirim.					
28	Okul öncesi dönemdeki çocukların ses sınırlarına göre belirli gün ve haftalarla ilgili çocuk şarkıları dağarcığım vardır.					
29	Okul öncesi dönemdeki çocukların gelişim özellikleri hakkında bilgim yoktur.					

30	Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitiminde kullanılan öğrenme yaklaşım ve yöntemlerini kullanırım.					
31	Okul öncesi eğitim kurumlarındaki müzik derslerinde Oyun, Dans ve Müzik dersinde öğrendiğim bilgileri kullanabilirim.					
32	Özel Öğretim Yöntemleri dersinde öğrendiğim bilgiler okul öncesi kurumlardaki müzik dersleri için yeterlidir.					
33	Lisans eğitiminde okul öncesi müzik eğitime yönelik dersler yeterli düzeyde verilmiştir.					
34	Lisans eğitiminde okul öncesi müzik eğitime yönelik derslerin sayısı artırılmalıdır.					

- Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik öğretmeni olmak istiyorsanız nedenini belirtiniz.

.....

.....

.....

.....

- Okul öncesi eğitim kurumlarda uygulamalı müzik dersi yaptınız mı? Hangi kurumda olduğunu ve süresini belirtiniz.

.....

.....

.....

.....

EK-2

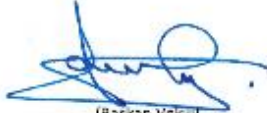

T.C.
BURDUR MEHMET AKIF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu

ARAŞTIRMA PROJESİ DEĞERLENDİRME RAPORU

Toplantı Tarihi: 03.04.2019 Çarşamba
Toplantı No:2019/4
Karar No: GO 2019/83

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Sultan Gülşah FİDAN'ın sorumlu araştırmacı olduğu, "Müzik Öğretmeni Adaylarının Okul Öncesi Müzik Eğitimi Yeterliliklerine İlişkin Görüşleri" başlıklı proje önerisi araştırmanın gerekeçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş olup, etik açıdan uygun bulunmuştur.

(Başkan Vekili)
Prof. Dr. Ahmet ONAY
(İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi)

Doç. Dr. Ramazan ADANIR
(Veteriner Fakültesi Öğretim Üyesi)

Dr. Öğr. Üyesi Canan DENİZ BAKI
(Sağlık Bil. Fak. Öğretim Üyesi)

Dr. Öğr. Üyesi Merve BAYEZİT
(Sağlık Bil. Fak. Öğretim Üyesi)

(Başkan)
Prof. Dr. Yakup YILDIRIM
(Veteriner Fakültesi Öğretim Üyesi)

Doç. Dr. Emrah AY
(Bedensel Eğitimi ve Spor YO Öğretim Üyesi)

Doç. Dr. Özlem TAGAY
(Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi)

(İznilil)
Dr. Öğr. Üyesi Dilara AKÇORA YILDIZ
(Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi)

Dr. Öğr. Üyesi Mümin BOLAT
(Sağlık Bil. Fak. Öğretim Üyesi)

Doç. Dr. Mustafa LAMBA
(İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi)

(Katılmadı)
Dr. Öğr. Üyesi Altan YILMAZ
(Mühendislik Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi)

(Katılmadı)
Dr. Öğr. Üyesi Gaye GÖKALP YILMAZ
(Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi)

Dr. Öğr. Üyesi Onur Burkan DİLEK
(Veteriner Fakültesi Öğretim Üyesi)

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Sultan Gülşah FİDAN

Doğum Yeri ve Tarihi : Akşehir/KONYA , 26/09/1993

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi
Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrenimi : Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri
Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

İş Deneyimi

Stajlar : -

Projeler : -

Çalıştığı Kurumlar : -

İletişim

E-Posta Adresi : sultanfidan7@hotmail.com

Tarih :

